

თბილისის უნივერსიტეტი

1927 წლიდან

22 დეკემბერი, 2025

№ 9 (2263)

რა სურვილებს ჩაუთქვამენ
თსუ-ს თანამშრომლები 2026
წელს?

ვინ აღმოჩნდება „თოვლის ბაბუა“,
ვინც სურვილებს აასრულებს?

4 გვ.

წინასაახალწლო ვიზიტი
თსუ-ს წარმატებულ
კურსდამთავრებულთან
გაეროსთან
საქართველოს მუდმივ
წარმომადგენლობაში

თსუ-ს გაზეთი „თბილისის უნივერსიტეტის“
ჟურნალისტი ნინო ჩარკვიანი სტუმრად
თსუ-ს კურსდამთავრებულთან

6 გვ.

როგორ დავგვეგმოს
ახალი წელი
ეკონომიურად?
– ეკონომისტი
დოქტორანტის
რეკომენდაციები

წინასაახალწლო რჩევებს
ახალგაზრდა ეკონომისტი
ლელა ადუაშვილი
გვთავაზობს

11 გვ.

თსუ გილოცავთ ახალ 2026 წელს!

2025 წლის მოვლენა და თსუ-ს ეთნოლოგიების წვლილი

UNESCO-ს
არამატერიალური
კულტურული
მემკვიდრეობის დაცვის
სახელმწიფოთაშორისი
კომიტეტის მეოცე
სესიაზე მსოფლიო
არამატერიალური
კულტურული
მემკვიდრეობის
ძეგლის სტატუსი
მიენიჭა ნომინაციას –
„ქართული ხორბლის
კულტურა: ტრადიციები
და რიტუალები“.

3 გვ.

თსუ-სთან დაკავშირებული 2025 წლის დასამახსოვრებელი მოვლენა/ფაქტი

3 გვ.

ირაკლი იმედაძის საახალწლო იმედები

როცა ფსიქოლოგებს ვეკითხებით – რო-
გორ შევიქმნათ საახალწლო განწყობა, ამ
თემაზე ისინი სხვადასხვა რეკომენდაციას
გვაძლევენ, მაგრამ მთავარი მომავლის
იმედის შეგრძნებაა. გვესაუბრება
აკადემიკოსი ირაკლი იმედაძე.

5 გვ.

სტუდენტური ფურცელი

7-10 გვ.

რა ტრადიციები შემოგვრჩა და რა შეიცვალა ახალი წლის
აღნიშვნის რიტუალებიდან

12 გვ.

თსუ-ს რექტორის, აკადემიკოს
ჯაბა სამუშიას ინიციატივით
განახლდა ჟურნალის „გეორგი-
კა“ (Georgica – Journal of Georgian
Studies) გამოცემა.

ჟურნალი დაარსდა თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და
იენის ფრიდრიხ შილერის
უნივერსიტეტის
თანამშრომლობით.

2 გვ.

რატომ ფიგურირებს
კემბრიჯში მომზადებულ
ენციკლოპედიაში
შეტანილ მის
ბიოგრაფიაში ახალი
წელი და 1 იანვარი?

15 გვ.

gazeti.tsu.ge

ქრონიკა

თსუ-ს რექტორის, აკადემიკოს ჯაბა სამუშიას ინიციატივით განახლდა ჟურნალის „გეორგიკა“ (Georgica – Journal of Georgian Studies) გამოცემა.

ინგლისურენოვან ჟურნალში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ქართველოლოგიური კვლევების საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში ინტეგრირებასა და საერთაშორისო ბაზებში ინდექსირებას. უკვე ხელმისაწვდომია ჟურნალის ვებგვერდი, სადაც გამოცხადებულია სამეცნიერო სტატიების მიღება.

„გეორგიკა“ წელიწადში ორჯერ გამოიცემა ელექტრონულ და ბეჭდურ ფორმატში (SCOPUS-ის კრიტერიუმების გათვალისწინებით). სარედაქციო კოლეგიაში ქართველ მეცნიერებთან ერთად უცხოელი ქართველოლოგებიც არიან.

ჟურნალის ისტორია 1977 წლიდან იწყება – იგი დაარსდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და იენის ფრიდრიხ შილერის უნივერსიტეტის თანამშრომლობით. 1978-2017 წლებში გამოიცა 38 ნომერი, რომლებიც დღესაც ხელმისაწვდომია არქივში.

განახლებული „გეორგიკა“ კიდევ ერთხელ წარმოაჩენს თსუ-ს როლს ქართველოლოგიისა და ჰუმანიტარული მეცნიერებების განვითარებაში; აგრეთვე, ხელს შეუწყობს ქვეყნის პოზიციონირებას საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში.

თსუ-ს არქეოლოგიურმა ჯგუფმა იორდანის ჰამეშიტურ სამეფოში წარმატებით დაადასტურა შეჰანის ქართული მონასტრის არსებობა. გათხრების შედეგად აღმოჩენილი ქართული წარწერები („შეუნდვენ ღმერთმან, ამინ“) და არტეფაქტები კიდევ ერთხელ წარმოაჩენს ჩვენი უნივერსიტეტის როლს ქართული მეცნიერების განვითარებაში.

ლონისძიებას, სადაც არქეოლოგიური კვლევის შედეგები შეჯამდა, დაესწრო თსუ-ს რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია, რომელმაც მადლობა გადაუხადა ექსპედიციის წევრებს თავდადებული შრომისთვის და სრული მხარდაჭერა აღუთქვა მომავალი კვლევებისთვის. „იმ გარემოში ასეთი თავდადება საქმიანობა მართლაც მისაბძია. პროფესიონალიზმი და ქვეყნის სიყვარული არის ის მოტივაცია, რომელიც თქვენ გქონდათ შეჰანის უდაბნოში მუშაობისას“, – განაცხადა ჯაბა სამუშიამ.

არქეოლოგიური გუნდის ხელმძღვანელმა, პროფესორმა ვახტანგ ლიჩელმა წარმოადგინა გათხრების შედეგები და ისაუბრა აღმოჩენილ ქართულ წარწერებზე, ასევე, სხვა არტეფაქტებზე დაყრდნობით ივარაუდა მონასტერში სხვა

არქეოლოგიური ფენების არსებობა.

არქეოლოგიური ექსპედიცია საქართველოს კულტურის სამინისტროს ინიციატივით და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელდა.

თსუ-ს რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია შეხვდა საქართველოში იაპონიის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩს იშიზუკა ჰიდეკის და კულტურის ატამეს მაიკო სიმიზუს. შეხვედრა შეეხებოდა ეროვნული სამეცნიერო ბიბლიოთეკისა და იაპონიის საელჩოს კულტურული საგრანტო პროგრამის წარმატებით დასრულებას.

თსუ-ს რექტორმა მადლობა გადაუხადა იაპონიის მხარეს იაპონისტიკის სასწავლო პროგრამების განვითარებისა და ბიბლიოთეკის ტექნოლოგიური გაძლიერებისთვის:

„განახლებული ბიბლიოთეკა ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი სივრცეა ჩვენი აკადემიური საზოგადოებისათვის და ამ პროექტმა მისი შესაძლებლობები მნიშვნელოვნად გააფართოვა“.

პროექტის ფარგლებში ბიბლიოთეკამ მიიღო Bookeye მაღალი გარჩევადობის A1 ფორმატის სკანერი და სერვერი, რაც უზრუნველყოფს უნიკალური და ისტორიულად ღირებული მასალის გაციფრულებას. ეს ინიციატივა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს ქართული სამეცნიერო და მხატვრული მემკვიდრეობის დაცვას და მის თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობას.

გაციფრულებული მასალა ეტაპობრივად განთავსდება ღია წვდომის რეპოზიტორიუმებში, რაც გაამარტივებს კვლევით პროცესებს, გაზრდის საერთაშორისო დაინტერესებას და ქართულ კულტურულ მონაპოვარს ახალ სიცოცხლეს შესძენს.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი გაიმართა ახალი სახელმძღვანელოს – „ძველი ახლოაღმოსავლეთის კანონები“ (ავტორები: ერეკლე ასტახიშვილი, მაია ლამბაშიძე, ნინო ჩარეჩიშვილი) პრეზენტაცია. ეს არის პირველი ფუნდამენტური კვლევა საქართველოში, რომელიც ეხება კაცობრიობის ისტორიაში უძველესი სამართლებრივი ძეგლების ისტორიულ და სამართლებრივ შედარებით ანალიზს.

„სამართლის ძეგლები ზუსტად ასახავს ეპოქის სოციალურ, პოლიტიკურ,

კულტურულ ვითარებას. შესაბამისად, ეს წიგნი არის საუკეთესო წყარო იმ პერიოდის შესასწავლად... ეს გამოცემა ძალიან მნიშვნელოვანი შენაძენია ჩვენი სტუდენტებისთვის და აკადემიური საზოგადოებისთვის“, – აღნიშნა რექტორმა, აკადემიკოსმა ჯაბა სამუშიამ.

ერთ-ერთი ავტორის, პროფესორ ერეკლე ასტახიშვილის თქმით: „ტექსტების შესწავლის შემდეგ ძალიან ბევრი რამ იცვლება – მათ შორის აქამდე გავრცელებული და სამეცნიერო წრეებში მიღებული მრავალი მოსაზრება“.

თსუ-ში მონოგრაფიის – „დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსი და საქართველო-აზერბაიჯანის სასაზღვრო ზონა, ისტორიულ-გეოგრაფიული რეალიები“ – პრეზენტაცია გაიმართა. ლონისძიების მონაწილეებს თსუ-ს რექტორმა, აკადემიკოსმა ჯაბა სამუშიამ სიტყვით მიმართა და ყურადღება გაამახვილა მონოგრაფიის მნიშვნელობასა და მისი შექმნის პროცესზე: „ეს არის ერთობლივი შრომის შედეგი, რომელიც რამდენიმე დარგის მეცნიერების მონაწილეობით შეიქმნა და წარმოადგენს მნიშვნელოვან წყაროს საქართველო-აზერბაიჯანის საზღვრის საკითხებზე. იგი აუცილებლად უნდა იყოს მსოფლიოს წამყვან ბიბლიოთეკებში.“

მონოგრაფია ინტერდისციპლინურია და მოიცავს გეოგრაფიას, ისტორიას, არქიტექტურას, ეპიგრაფიკას, გეოდეზიას და სამართლებრივ დოკუმენტებს. პრეზენტაციაზე ავტორებმა ისაუბრეს გამონევენებსა და მიღწევებზე, რომლებიც ნაშრომის შექმნას თან ახლდა.

ნაშრომი შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის ფარგლებში შეიქმნა და მოიცავს გეოგრაფიულ, ისტორიულ, კარტოგრაფიულ და სამართლებრივ საკითხებს, რომლებიც დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსსა და სასაზღვრო ზონას უკავშირდება.

თსუ-მ, რექტორის ჯაბა სამუშიას ინიციატივით, სტუდენტებისთვის ახალი სახელმძღვანელო გამოსცა. სახელმძღვანელო – „საერთაშორისო საჯარო სამართალი“ (მეორე წიგნი) – შექმნილია თსუ-ს იურიდიული ფაკულტეტის საერთაშორისო სამართლის ინსტიტუტის პროფესორის დავით პატარაიას მიერ. იგი საგანს მრავალფეროვანი პერსპექტივითა და საშუალებებით წარუდგენს მკითხველს, რაც საერთაშორისო საჯარო სამართლის ზოგადი კურსის შესწავლას უფრო მარტივს და საინტერესოს ხდის. წიგნი ორი ნაწილისგან შედგება და მოიცავს როგორც საერთაშორისო სამართლის ძირითად ცნებებსა და ფუნდამენტურ პრინციპებს, ასევე თითოეული აღიარებული დარგის დეტალურ მიმოხილვას. დამატებულია დოკუმენტური მასალა, ამონარიდები საქმეებიდან, საილუსტრაციო გამოსახულებები და სპეციალური სარჩევი, რაც კითხვის პროცესს კიდევ უფრო ამარტივებს.

თსუ-ში 2025 წლის მოსწავლე გამომგონებელთა და მკვლევართა კონკურსის „ლეონარდო და ვინჩის“ გამარჯვებულთა დაჯილდოების ცერემონია გაიმართა!

ლონისძიებას თსუ-ს რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია დაესწრო და მონაწილეებსა და ორგანიზატორებს მადლობა გადაუხადა პროექტის განვითარებაში შეტანილი მნიშვნელოვანი წვლილისთვის: „კონკურსს დიდი ისტორია აქვს – 2011 წლიდან ის ყოველთვის იყო და არის ბიძგის მიმცემი მომავალი გამომგონებლების, მეცნიერებისა და იმ თაობისათვის, რომელიც იწყებს ახალ აღმოჩენებს. მიხარია, რომ ამ პროცესში ჩვენი მიგვიძღვის წვლილი“.

გამარჯვებულები:

- გრან-პრი (10 000 ლარი): „ჭკვიანი მაგიდა-ორგანიზერი უსინათლოთათვის“;

- I ადგილი (5 000 ლარი): „ხიდევისა და შენობების დეფორმაციის მონიტორინგის სისტემა“;

- II ადგილი (3 000 ლარი): „ამინომჟაგებით მოდიფიცირებული ბუნებრივი ფენოლური ნაერთების სინთეზი და ბიოლოგიური აქტივობის შესწავლა“;

- III ადგილი (2 000 ლარი): „პეროქსიდის, როგორც ეკოფერმენტის, როლი საღებავებით დაბინძურებული წყლის ბიორემედიაციაში“;

სხვა წარმატებული მონაწილეები სხვადასხვა ორგანიზაციისა და კომპანიის სპეციალური პრიზებითა და ვაუჩერებით დაჯილდოვდნენ.

კონკურსი „ლეონარდო და ვინჩი“ ტარდება საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს მხარდაჭერითა და შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის ორგანიზებით. მასში მონაწილეობენ VII-XII კლასების მოსწავლეები, რომლებიც სამეცნიერო კვლევებისა და საინჟინრო მიმართულებით ქმნიან ინოვაციურ პროექტებს.

მომზადდა თსუ-ს საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტმა

2025 წლის მოვლენა და თსუ-ს ეთნოლოგიის წვლილი

ნინო აბაულია

UNESCO-ს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სახელმწიფოთაშორისი კომიტეტის მეოცე სესიაზე მსოფლიო არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი მიენიჭა ნომინაციას – „ქართული ხორბლის კულტურა: ტრადიციები და რიტუალები“.

„ეს არის კიდევ ერთი აღიარება იმისა, რომ საქართველო ხორბლის ქვეყანაა, რომ ქართული ტრადიციული სამეურნეო კულტურა, ხორბლისა და მისი პროდუქტების სოცო-კულტურული დატვირთვა, მასთან დაკავშირებული რიტუალური და ყოველდღიური პრაქტიკა საკაცობრიო კულტურის მნიშვნელოვანი ნაწილია!“ – ამბობს ეთნოლოგი, თსუ-ს პროფესორი ქეთევან ხუციშვილი.

ამ აღიარებაში ბევრ სხვა ადამიანთან და ორგანიზაციასთან ერთად დიდი წვლილი მიუძღვის თსუ-ს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ეთნოლოგია-ანთროპოლოგიის ინსტიტუტსაც, რომლის ხელმძღვანელიც ქეთევან ხუციშვილია.

„ჩვენ ვმუშაობდით წარსადგენ დოკუმენტებზე, 2024 წელს მოვაგზადეთ და დაგვბეჭდეთ კრებული – „ქართული ხორბლის კულტურა. რიტუალები და გამოყენების უწყვეტი ტრადიცია“ (ავტორები: ლია ახალაძე, ჯაბა სამუშია, ქეთევან ხუციშვილი, როზეტა გუჯეჯიანი); 2024 წლის 5-6 თებერვალს ორგანიზება გაუწიეთ და ჩავატარეთ საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ქართული ხორბლის კულტურა – რიტუალები და გამოყენების უწყვეტი ტრადიცია“ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიასა და სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევით ცენტრთან თანამშრომლობით; 2024 წლის 15-16 აპრილს თსუ-ს მუზეუმთან და თსუ-ს ბიბლიოთეკასთან ერთობლივად მოვანწყვეთ სამეცნიერო კონფერენცია „ტრადიციული ქართული სამინათმოქმედო კულტურა და თანამედროვეობა“ და გამოვეყენეთ; ვმონაწილეობდით სატელევიზიო და რადიო გადაცემებში ხორბლის კულტურასთან დაკავშირებული რიტუალური და ყოფითი პრაქტიკის პოპულარიზების მიზნით; მოხსენებებს წარვადგენდით სხვადასხვა ფორუმებზე და ა.შ. შრომასა და ერთობლივ ძალისხმევას ყოველთვის მოაქვს შედეგი! გილოცავთ ყველას ამ აღიარებას!“ – აღნიშნავს ქეთევან ხუციშვილი.

ინესკო-მ „ქართული ხორბლის კულტურა: ტრადიციები და რიტუალები“ კაცობრიოების არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის კატალოგში ჩაამატა

ტრთან თანამშრომლობით; 2024 წლის 15-16 აპრილს თსუ-ს მუზეუმთან და თსუ-ს ბიბლიოთეკასთან ერთობლივად მოვანწყვეთ სამეცნიერო კონფერენცია „ტრადიციული ქართული სამინათმოქმედო კულტურა და თანამედროვეობა“ და გამოვეყენეთ; ვმონაწილეობდით სატელევიზიო და რადიო გადაცემებში ხორბლის კულტურასთან დაკავშირებული რიტუალური და ყოფითი პრაქტიკის პოპულარიზების მიზნით; მოხსენებებს წარვადგენდით სხვადასხვა ფორუმებზე და ა.შ. შრომასა და ერთობლივ ძალისხმევას ყოველთვის მოაქვს შედეგი! გილოცავთ ყველას ამ აღიარებას!“ – აღნიშნავს ქეთევან ხუციშვილი.

„ამ აღიარებას დიდი სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა უძღოდა წინ. ჩატარდა ეთნოგრაფიული ექსპედიციები, შეიკრიბა თანამედროვე ვითარების ამსახველი მასალა. დავწერეთ სამეცნიერო ნაშრომები, გამოიცა პუბლიკაციები, მათ შორის, ინგლისურადაც. ამასთანავე, ვმონაწილეობდით შესაბამისი ბარათის დახვეწასა და შევსებაში. საბოლოოდ, სამეცნიერო საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება ქართული კულტურის ამ ელემენტისთვის, რომელსაც უკვე მინიჭებული ჰქონდა ეროვნული ძეგლის სტატუსი, მიეცემა დასკვნა იუნესკოში წარდგენის თაობაზე“, – აღნიშნავს არამატერიალური კულტურული მემკვიდ-

რეობის დამდგენი სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე, თსუ-ს ასოცირებული პროფესორი, ეთნოლოგი როზეტა გუჯეჯიანი.

ინფორმაციისთვის: ხორბლის 27 სახობიდან 14 საქართველოს ტერიტორიაზე გვხვდება, მათგან 5 ენდემურია: დიკა, მახა, ზანდური, ჩელტა ზანდური და კოლხური ისლი. ეს ფაქტი მეტყველებს იმაზე, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე მიმდინარეობდა ხორბლის კულტურის პროცესი, რაც უძველესი და მაღალგანვითარებული სამინათმოქმედო კულტურის არსებობაზე მიუთითებს. ეს, თავის მხრივ, გულისხმობს აქ მცხოვრები საზოგადოების მაღალი სოცო-კულტურული დონის არსებობას. საქართველოში ხორბალსა და პურს დღემდე აქვს ისტორიული, კულტურული და რელიგიური ფუნქციები. ქართული ენდემური ხორბალი და მისი ნაწარმი ქართული ხალხური დღესასწაულებისა და რიტუალების უმნიშვნელოვანესი ელემენტია. 2009 წლის საშობაო ეპისტოლეში საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ ბრძანა: „საქართველო ყოველთვის იყო და კვლავაც უნდა გახდეს ვაზისა და ხორბლის ქვეყანა... ქართველ გლეხს მათდამი ყოველთვის განსაკუთრებული დამოკიდებულება ჰქონდა და განსაკუთრებულადაც უფელიდა; ეს უნდა აღდგეს“. საქართველოში ხორბლის მოყვანისა და გამოყენების უწყვეტი ტრადიცია ხელშეწყობას საჭიროებს. ამ თვალსაზრისითაც მნიშვნელოვანია მსოფლიო არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსის მინიჭება ნომინაციისთვის – „ქართული ხორბლის კულტურა: ტრადიციები და რიტუალები“. ამასთან, ეს ფაქტი გაზრდის ქართული კულტურის საერთაშორისო ცნობადობას.

თსუ-სთან დაკავშირებული 2025 წლის დასამახსოვრებელი მოვლენა/ფაქტი

გვესაუბრებიან თსუ-ს ადმინისტრაციის წარმომადგენლები

თამარ ღალიანი

- საუნივერსიტეტო ცხოვრებაში ორი დღე განსაკუთრებით დასამახსოვრებლად იქცა, განსხვავებული შინაარსით, მაგრამ საერთო ღირებულებით დატვირთვით: ერთ-ერთი ასეთი ღონისძიება უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის მხარდაჭერით ბავშვთა დაცვის დღესთან დაკავშირებით გაიმართა. ღონისძიებამ გააერთიანა აკადემიური სივრცე და საზოგადოებრივი ინტერესები, რაც უნივერსიტეტის მრავალმხრივ მისიას კიდევ ერთხელ უსვამს ხაზს. მეორე მნიშვნელოვანი მოვლენა დაკავშირებული იყო ათონის წმინდა მთის ვატოპედის მონასტრის წინამძღვრის, არქიმანდრიტ ეფრემის ვიზიტთან უნივერსიტეტში. სტუმრობის ფარგლებში არქიმანდრიტმა ეფრემმა საჯარო ლექცია წაიკითხა თემაზე – „სულიერება თანამედროვე ეპოქაში“. ლექციამ ფართო ინტერესი გამოიწვია როგორც სტუდენტებში, ისე აკადემიურ წრეებში და მნიშვნელოვანი სივრცე შექმნა თანამედროვე სამყაროში სულიერი ღირებულებების როლის გააზრებისთვის.

- ანა კალანდაძის 100 წლისთავთან დაკავშირებით გამართულ ღონისძიებას განსაკუთრებული ადგილი ჰქონდა ქართულ კულტურულ ცხოვრებაში. ღონისძიების მონაწილეებს შესაძლებლობა ჰქონდათ მოესმინათ ოჯახის წევრების ემოციური მოგონებები, რომლებიც ანა კალანდაძის პიროვნებასა და შემოქმედებას ახალი და უფრო გულახდილი კუთხით წარმოაჩენდა.

- უნივერსიტეტში ერთ-ერთი დასამახსოვრებელი ღონისძიება იტალიელი მწერლის დაჩა მარაინის სტუმრობა იყო. მწერალმა სტუდენტებს წარუდგინა თავისი წიგნი „წიგნის წერის სიყვარული“ და გაუზიარა გამოცდილება სიტყვასთან მუშაობისა და შემოქმედებითი პროცესის შესახებ, რაც განსაკუთრებულ შთაბეჭდილებას ახდენს მკითხველზე.

- უნივერსიტეტში ინტელექტუალური ტენოლოგიების განვითარების პროცესი დაიწყო, რაც მნიშვნელოვანდ შეუწყობს ხელს თსუ-ს პროგრესს. სახელმწიფომ განათლების რეფორმის კონცეფცია შეიმუშავა, რაც უნივერსიტეტისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. რეფორმის მიხედვით სახელმწი-

ფო უმაღლეს სასწავლებლებში სწავლა სახელმწიფოს მიერ დაფინანსდება, რაც პირდაპირ აისახება სტუდენტთა ჩარიცხვის პროცესსა და უნივერსიტეტის ფინანსურ მდგომარეობაზე – ეს კი ერთგვარ მნიშვნელოვან სიახლედ ჩაითვლება ქვეყნის განათლების სისტემაში.

- გამორჩეული დღე იყო უნივერსიტეტისათვის „მეცნიერების ფესტივალი“, რომლითაც მეცნიერების საერთაშორისო დღე აღინიშნა. უნივერსიტეტის ეზოში სხვადასხვა ქიმიური ცდების მონაწილე ახალგაზრდები აღფრთოვანებას ვერ მალავდნენ.

- უნივერსიტეტისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა ჰქონდა იმ პენსიონერთა გაცილებას, ვინც თსუ-ს ადმინისტრაციული პერსონალის წარმომად-

გენლები იყვნენ. საზეიმო ღონისძიება გაიმართა თსუ-ს ბიბლიოთეკაში, სადაც უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია და კოლეგები მადლიერებას გამოხატავდნენ მათი საქმიანობის მიმართ, ხაზს უსვამდნენ პროფესიული გამოცდილების მნიშვნელობას და აღნიშნავდნენ, რომ მათი წვლილი სამუდამოდ დარჩება უნივერსიტეტის ისტორიაში.

- 2025 წელს საფუძველი ჩაეყარა საგამოცდო ცენტრის კომპიუტერებით აღჭურვის საკითხს.

- განსაკუთრებით გამიხარდა უნივერსიტეტელი მეცნიერების მსოფლიო აღიარება, როდესაც ფუნდამენტური ფიზიკის სფეროში გარღვევისათვის დაწესებული ერთ-ერთი ყველაზე პრესტიჟული საერთაშორისო ჯილდო 24 ქართველ მეცნიერს მიენიჭა. მათგან 21 მეცნიერი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულია. ამაზე დასამახსოვრებელი ფაქტი რაღა უნდა იყოს...

- 8 თებერვალს უნივერსიტეტი ყოველთვის საინტერესო ღონისძიებებით აღნიშნავს პირველი ქართული უნივერსიტეტის დაარსების თარიღს, რასაც წელსაც გამორჩეული ზემოთ შევხედით. უნივერსიტეტელებმა თსუ-ს რექტორთან და ადმინისტრაციის წარმომადგენლებთან ერთად ყვავილებით შევამკეთ უნივერსიტეტის დამფუძნებელთა საფლავები. მიყვარს ეს დღე და ყოველთვის ჩვენი უნივერსიტეტის დიდება მახსენდება.

- დასამახსოვრებელი იყო თსუ-ს საკალათბურთო გუნდის წარმატება.

რა სურვილებს ჩაუთქვამენ თსუ-ს თანამშრომლები 2026 წელს?

ნინო ჯაფარიძე

საახალწლოდ უნივერსიტეტის სივრცე ულამაზესად ირთვება და მის ყველა თანამშრომელს, პროფესორსა და სტუდენტს საუკეთესო განწყობა ექმნება. სწორედ ამ განწყობამ გვიკარნახა – მორთული პატარა ყუთით მიგვეკითხა თსუ-ს ადმინისტრაციის თანამშრომლებისთვის და ამ ყუთში 2026 წლის სურვილების ჩაყრა გვეთხოვა. გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტის“ რედაქციამ მისია პირნათლად შეასრულა და მოვარგოვეთ წერილები, რომლებშიც თითოეულის საახალწლო სურვილებია აღნუსხული. უმეტესობა უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობისგან ხელფასების გაზრდას და კეთილდღეობისთვის შესაფერისი გარემოს შექმნას ელოდება. რა ჩაუთქვას ახალ 2026 წელს თსუ-ს თანამშრომლებმა? – მათ დავპირდით, რომ მათი სურვილები გაზეთში აისახებოდეს.

• მინდა, რომ 2026 წელს მშვიდობა იყოს უნივერსიტეტში, სადაც სტუდენტები მხოლოდ სწავლაზე იქნებიან ორიენტირებული და არა პოლიტიკურ პროცესებში ჩართულნი.

• ვისურვებდი პროფესიონალ, ზრდილობიან აკადემიურ პერსონალს 2026 წელს.

• თსუ-ს თანამშრომლებს ვუსურვებ წარმატებას, ახალ მიღწევებს, თამამი პროექტების განხორციელებას, პოზიტიურ ატმოსფეროს სამსახურში, ღირსეულ შრომის ანაზღაურებას.

• ვისურვებდი უნივერსიტეტის ახალი გაუმჯობესებული ვებგვერდის შექმნას, კარგ სამუშაო პირობებს და მაღალ ანაზღაურებას.

• მინდა, რომ სამსახურში ყოფნისას სტაბილურობის შეგრძნება გვექონდეს და მუდამ შიში არ გვამოძრავებდეს ცვლილებებისა, რომელსაც კადრების შემცირების არასასურველი შედეგები ახლავს.

• ვისურვებდი უნივერსიტეტის ფაკულტეტების სრულ შენარჩუნებას და გაძლიერებას.

• ჩემი სურვილია ხელფასის მომატება და ცოტა მეტი პატივისცემა.

• მსურს, უმაღლესი განათლების რეფორმა წარმატებით განხორციელდეს.

• ვისურვებდი გარშემო ბედნიერ, გახარებულ, წარმატებულ ახალგაზრდებსა და თანამშრომლებს.

• ვუსურვებ შემდგომ წარმატებას როგორც სტუდენტებს, ასევე აქ მომუშავე თითოეულ ადამიანს. დაფასებულიყოს მათი ერთგულება დედა

უნივერსიტეტისადმი.

• ვისურვებ თსუ-ს წინსვლას და მეგობრულ გარემოს, მეტ შესაძლებლობებს როგორც სტუდენტებისთვის, ასევე მომუშავე პერსონალისთვის. დაე, დაფასდეს იმ ადამიანების შრომა, რომლებიც წლების განმავლობაში ერთგულად ემსახურებიან უნივერსიტეტს.

• დიდი სურვილი მაქვს, 2026 წელს შტატიანი თანამშრომლები გავხედოთ, რათა ჯანმრთელობის დაზღვევა დაგვიფინანსდეს და ჩვენი ჯანმრთელობა დაცული გავხედოთ. ეს მიდგომა მატერიალურ შეღავათს მოგვცემს. იმედია, ბატონი რექტორი ჩვენს სურვილებს გაითვალისწინებს.

• ერთადერთი სურვილია – თუ დღევანდელი მოცემულობა უკეთესობისკენ ვერ შეიცვლება, დარჩეს იგივე და არ მოხდეს ფაკულტეტების შემცირება, მისაღებ სტუდენტთა კლება.

• თუ მმართველი რგოლის მხრიდან თანამშრომლებისთვის კეთილდღეობის შექმნა ერთ-ერთი პირველი მიზანი გახდება, უნივერსიტეტი კიდევ უფრო გაძლიერდება – სწორედ ამას ვისურვებდი 2026 წლისთვის.

• 2026 წელს სურვილს ვუგზავნი, რომ თსუ იყოს კიდევ უფრო ძლიერი, ერთიანი, ადამიანებზე ორიენტირებული; რომ ეს იყოს ადგილი, სადაც თანამშრომლებსა და სტუდენტებს ეამაყებათ ყოფნა.

• მინდა აღვნიშნო ძირითადი სურვილები: თსუ-ს ადმინისტრაციული და აკადემიური პერსონალის შრომის სათანადოდ დაფასება უნდა გახდეს მმართველი რგოლის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი. სამართლიან და კონკურენტულ ანაზღაურებას უნდა ერთვოდეს წამახალისებელი მექანიზმები – მაღლობის სიგელები, პრემიები და პროფესიონალის აღიარების სხვა ფორმები, რომლებიც თანაბრად და გამჭვირვალედ უზრუნველყოფს თანამ-

შრომლების მოტივაციასა და განვითარებას. დღევანდელი რეალობა გვაჩვენებს, რომ დაბალი ხელფასი და მაღალი სამუშაო დატვირთვა ახალგაზრდა თანამშრომლების მნიშვნელოვან ნაწილს აიძულებს – დატოვოს უნივერსიტეტი. აღნიშნული ტენდენცია საფრთხეს უქმნის ინსტიტუციის განახლებასა და პოტენციალს, რადგან სწორედ ახალგაზრდებში იმალება ის ენერგია, ახალი ხედვა და ინიციატივა, რაც კონკურენტუნარიან აკადემიურ სივრცეს ქმნის. ამასთან, უნივერსიტეტში დარჩენილი კადრების ნაწილის მიერ სამუშაო პროცესის ერთგვაროვნება და შაბლონური მიდგომები ხშირად იწვევს სირთულეებს, რაც გავლენას ახდენს მომსახურების ხარისხზე და უნივერსიტეტის მთლიან განვითარებაზე. მინდა, რომ 2026 წელი იქცეს ადამიანებზე ორიენტირებული პოლიტიკის გაძლიერების, სამართლიანობის, გამჭვირვალობისა და პროფესიული ზრდის ხელშეწყობის წლად. მხოლოდ ამ პირობებში იქნება შესაძლებელი, რომ უნივერსიტეტმა სრულად გამოიყენოს თავისი აკადემიური პოტენციალი და წარმატებით აისახოს ეს საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში.

• მომავალი წელი უნივერსიტეტისათვის მინდა იყოს ინოვაციების, სტაბილურობის, მშვიდობისა და საერთაშორისო აღიარების წელი, რათა უნივერსიტეტმა კიდევ უფრო განამტკიცოს თავისი პოზიცია, როგორც ქვეყნის წამყვანმა საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ცენტრმა.

• ვისურვებ პროფესიული განვითარების შესაძლებლობების შემოთავაზებას ადმინისტრაციის მხრიდან.

• ვისურვებდი – უნივერსიტეტი იყოს მოწინავე და ღისეულად იკავებდეს ლიდერის პოზიციას ქვეყნის უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს შორის.

• 2026 წლისთვის მსურს უნივერსიტეტის ავტონომიის შენარჩუნება.

• ვისურვებდი, რომ პრემიების ადრინდელი ტრადიცია დაბრუნდეს და წაგვახალისონ თანამშრომლები.

• 2026 წლის მთავარი სურვილია რუსთავამდე მინისზედა მეტროს გაყვანა, რათა განათლების რეფორმას საფრთხე არ შეექმნას.

• ვისურვებდი ადმინისტრაციის თანამშრომლებისთვის საახალწლო პრემიების დარიგებას; ქალთა დღესთან დაკავშირებით, ნახალისების მიზნით, საჩუქრების გადმოცემას; ხელფასების მომატებასა და სამუშაო პირობების შესაქმნელად საჭირო ტექნიკით უზრუნველყოფას.

• ჩემი სურვილია ჯანმრთელობის დაზღვევის დაფინანსება.

• ვისურვებდი სახელმწიფომ უფასო სწავლებასთან დაკავშირებით უნივერსიტეტს გამოუყოს იმდენი ფინანსები, რითაც შესაძლებელი გახდება – ხელფასები მიუახლოვდეს ევროპული ქვეყნების უნივერსიტეტების ხელფასებს; თანამშრომლები იყვნენ უფრო ლაღები და ბედნიერები; დასაოჯახებლები დაოჯახდნენ...

• ვისურვებდი თსუ-სთვის ძველი დიდების დაბრუნებას.

• მინდა, რომ განათლების რეფორმა უმტკივნეულოდ ჩატარდეს.

• დაე, 2026 წელი იყოს ჩვენი ქვეყნისათვის ერთიანობის, მშვიდობის და გამარჯვებების წელი, რომ ჩვენი უნივერსიტეტი ყოველთვის იყოს განათლების, იდეების, ეროვნულობის და თავისუფლების სიმბოლო.

აზერბაიჯანელი სტუმრები თსუ-ში

მოკლედ

უნივერსიტეტს აზერბაიჯანის მეცნიერების და განათლების მინისტრი ემინ ამრულაევი, მინისტრის მოადგილე ჰასან ჰასანლი და სამინისტროს სხვა წარმომადგენლები ეწვივნენ. დღევანდელი წევრებს თსუ-ს რექტორმა, აკადემიკოსმა ჯაბა სამუშიამ საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრის პირველ მოადგილესთან ლევან ღირსიაშვილთან ერთად უმასპინძლა.

შეხვედრა ორ ქვეყანას შორის განათლების სფეროში თანამშრომლობის გაღრმავებასა და სამომავლო ერთობლივი პროექტების განხილვას დაეთმო. განსაკუთრებული ყურადღება გამახ-

ვილდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე მოქმედ კავკასიოლოგიის საგანმანათლებლო პროგრამაზე, რომლის ფარგლებშიც ერთ-ერთი სა-

ვალდებულო მოდულია აზერბაიჯანოლოგია.

„დღეს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში კავკასიოლოგიის პროგრამის საგნებს სემესტრში 120-მდე სტუდენტი ირჩევს, რაც კიდევ ერთხელ ადასტურებს ჩვენი უნივერსიტეტის როლს რეგიონული საგანმანათლებლო თანამშრომლობის განვითარებაში. ჩვენი ურთიერთობა აზერბაიჯანის უნივერსიტეტებთან წლიდან წლამდე კიდევ უფრო მტკიცდება და მრავალმხრივი ხდება. მზად ვართ, ეს თანამშრომლობა კიდევ უფრო გავაღრმავოთ როგორც სასწავლო, ასევე სამეცნიერო მიმართულებით“, – განაცხადა ჯაბა სამუშიამ.

სამუშაო შეხვედრას ასევე ესწრებოდნენ საერთაშორისო თანამშრომლობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი სიმუზარ ფეიზულაევა, განათლების ინსტიტუტის დირექტორი ელნურ ალიევი, საქართველოში აზერბაიჯანის რესპუბლიკის საელჩოს მრჩეველი კამალ ხალილოვი და პირველი მდივანი რამიზ ჰაჯიზადა.

საპატიო სტუმრებისთვის თსუ-ს ბიბლიოთეკისა და თსუ-ს მუზეუმის ორგანიზებით აზერბაიჯანულ თემატიკაზე გამოფენა მოეწყო. ღონისძიების დასასრულს თსუ-ს ფოლკლორულმა და ქორეოგრაფიულმა ანსამბლებმა რამდენიმე ნომერი შეასრულეს.

ირაკლი იმედაძის საახალწლო იმედები

ენიო ჯაფარიძე

საახალწლო განწყობას ხშირად ჩვენი სამომავლო იმედების გამართლებისადმი ოპტიმისტური მიდგომა ქმნის, როცა სასწაულთან ერთად გვეჯერა რეალობის უკეთესობისკენ შეცვლის. ამ განწყობას, პირველ რიგში, ახალი წლისათვის დამახასიათებელი მორთულობა, ალკაზმულობა თუ ტრადიციული რიტუალები გვიქმნის და სიკეთის მოლოდინი გვიმძაფრდება. როცა ფსიქოლოგებს ვეკითხებით – როგორ შევიქმნათ საახალწლო განწყობა, ამ თემაზე ისინი სხვადასხვა რეკომენდაციას გვაძლევენ, მაგრამ მთავარი მომავლის იმედის შეგრძნებაა. სწორედ ამ მთავარ შეგრძნებაზე ვკონცენტრირდებით და შემოგთავაზებთ იმ ადამიანის საახალწლო სურვილების ფორმირების მაგალითს, რომელსაც ოპტიმიზმი ასაზრდოებს. თსუ-ს პროფესორი, აკადემიკოსი, ფსიქოლოგი ირაკლი იმედაძე თავის იმედებს პროფესიულ სურვილებზე „ამყნობს“ და 2026 წლის შემობრძანების მოლოდინით ახალი წლის ზეიმს უერთდება.

ირაკლი იმედაძე:

– საახალწლო დღესასწაულის ხიბლი უპირატესად დამდეგ წელთან დაკავშირებულ იმედებშია. მეც დიდი იმედებით ვხვდები ახალ წელს, ჩემი გვარის კაცი აბა სხვანაირად როგორ იქნება...

იმედი დადებითად შეფერილი ემოციონალური მდგომარეობაა, რომელიც აღმოცენდება სასიკეთო მოლოდინთან ერთად და წინ უსწრებს მიზნების რეალიზაციას. მოლოდინი კი განწყობისეული ფენომენია. ამდენად, იმედი განწყობის მოქმედების გამოვლინებაა. ფსიქოლოგიურ მეცნიერებაში ჩემი ხანგრძლივი საქმიანობის ერთ-ერთი უმთავრესი მისია სწორედ დიდი ქართველი მეცნიერის, დიმიტრი უზნაძის მიერ შექმნილი განწყობის თეორიის დახვეწასა და შემდგომ განვითარებაზე იყო მიმართული. ახალ წელშიც იმ იმედით შევდივარ, რომ დავესრულებ განწყობის ფსიქოლოგიის მეთოდოლოგიაზე დიდ მონოგრაფიას, რომელზეც კარგა ხანია ვმუშაობ. იმედი მაქვს, რომ მას თსუ გამოსცემს. ამ გეგმების რეალიზაცია ბევრად იქნება დამოკიდებული „ფსიქოლოგიური განწყობის კვლევისა და კორექციის ცენტრის“ გამართულ ფუნქციონირებაზე, რომელიც ხუთი წლის წინ გაიხსნა და რომელმაც უკვე სოლიდური სამეცნიერო პროდუქცია შექმნა. ამჟამად ეს

ყოველგვარი გადაჭარბების გარეშე, განწყობის ზოგადფსიქოლოგიური თეორია ქართული სამეცნიერო კულტურის ერთ-ერთი საუკეთესო ნიმუშია, რომლის შემდგომი დამუშავების ამოცანა და პოპულარიზაცია, წესით, საქვეყნო საზრუნავი უნდა იყოს. ჩვენ კი ის ვერ მოგვიხერხებია აქამდე, რომ დავასრულოთ უზნაძის შრომების ტომების გამოცემა, პროექტი, რომელიც 65 წლის წინ დაიწყო... იმედია, რომ ახალ წელს გამოჩნდება ორგანიზაცია ან პირი, რომელიც ამ საშურ საქმეს გაგვბით მოეკიდება...

არის ჩვენში ერთადერთი სამეცნიერო ერთეული, სადაც მიმდინარეობს ფსიქოლოგიის ამ მიმართულების განვითარება. ამასთან, ცენტრს აქვს გარკვეული ორგანიზაციული პრობლემები, რომლებიც, იმედია, დამდეგ წელში აღმოვჩნდებით იქნება.

ყოველგვარი გადაჭარბების გარეშე, განწყობის ზოგადფსიქოლოგიური თეორია ქართული სამეცნიერო კულტურის ერთ-ერთი საუკეთესო ნიმუშია, რომლის შემდგომი დამუშავების ამოცანა და პოპულარიზაცია, წესით, საქვეყნო საზრუნავი უნდა იყოს. ჩვენ კი ის ვერ მოგვიხერხებია აქამდე, რომ დავასრულოთ უზნაძის შრომების ტომების გამოცემა, პროექტი, რომელიც 65 წლის წინ დაიწყო... იმედია, რომ ახალ წელს გამოჩნდება ორგანიზაცია ან პირი, რომელიც ამ საშურ საქმეს გაგვბით მოეკიდება...

აქამდე მეცნიერებაზე ვსაუბრობდით, მაგრამ მე ლექტორიც ვარ ნახევარ საუკუნოვანი სტაჟით და ძალიან მალეღვებს ყველაფერი, რაც განათლების სისტემასთან არის დაკავშირებული. ამ მხრივ ჩემი იმედები განათლების რეფორმის განხორციელებას უკავშირდება. ამ სისტემის რეფორმირება რომ სა-

ჭიროა, ორი აზრი არ უნდა არსებობდეს. დამდეგი წელი გადამწყვეტი იქნება ამ მხრივ და მინდა ვისურვო – ყველაფერმა კარგად ჩაიაროს. ამ წლის განმავლობაში ათზე მეტ სახელმწიფო თუ კერძო უნივერსიტეტში მომინია მუშაობა. დარწმუნებით შემიძლება ვთქვა, რომ ფსიქოლოგიის სწავლების საქმე ყველაზე კარგად თსუ-შია დაყენებული. არცაა გასაკვირი – ამის ორგანიზება ხომ ჯერ კიდევ თავად უზნაძემ განახორციელა. ასე რომ, თუ ხსენებული რეფორმის ფარგლებში მართლაც განხორციელდა პრინციპი: ერთი სპეციალობა – ერთი უნივერსიტეტი, იმედი მაქვს, რომ ფსიქოლოგიის დარგის ფლაგმანი თსუ იქნება.

აქვე ჩემი სპეციალობის პოზიციიდან მინდა გამოვთქვა ორიოდე მოსაზრება. ვფიქრობ, რომ ჯერ კიდევ არ არის სათანადოდ გაცნობიერებული ფსიქოლოგიური მეცნიერების მნიშვნელობა სასკოლო განათლების სისტემაში. გაუგებარია, რითი უნდა აიხსნას ის გარემოება, რომ ჩვენს სკოლაში ფსიქოლოგია, ფაქტობრივად, არ ისწავლება. სასკოლო განათლების კონცეფცია არ ითვალისწინებს მოზარდი თაობისთვის ფსიქოლოგიური ცოდნის სისტემატურ მიცემას. გარდამავალი ასაკიდან მო-

ყოლებული ბავშვებს განსაკუთრებით აინტერესებთ გაერკვნენ – რა ხდება საკუთარ და სხვათა სულიერ სამყაროში, როგორ უნდა აიხსნას ფსიქიკური ცხოვრების ესა თუ ის ჩვეულებრივი ან არაჩვეულებრივი გამოვლინება. ბავშვები ამ კითხვებზე პასუხს სახელმძღვანელოებში ვერ პოულობენ და ამიტომ სხვა წყაროებს მიმართავენ. ხშირად ეს ხდება სხვადასხვა ცრურწმენებისა და არამეცნიერული ინსინუაციების სათავე. არცთუ იშვიათად, ფსიქიკაზე მეცნიერული ცოდნის ადგილს თეოლოგიური შეხედულებანი იკავებენ. შედეგად, სტუდენტები ხშირად აღქმის ნაცვლად აღთქმას ამბობენ და ასეთი ბევრი მაგალითის მოყვანა შეიძლება. ასეთი ვითარების მიუღებლობა ძალიან კარგად ესმით თავად ეკლესიის მესვეურთ. საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ეპისტოლეებში, ქადაგებებსა თუ მოხსენებებში მრავალჯერ არის მითითებული ფსიქოლოგიის მნიშვნელობაზე და მისი სკოლაში სწავლების შემოღების აუცილებლობაზე. მიმაჩნია, რომ ფსიქოლოგიის სწავლება უნდა მიმდინარეობდეს მაღალ კლასებში და ძირითადი საგნის სატატუსი ჰქონდეს.

კიდევ ერთი საკითხი პრაქტიკულ ფსიქოლოგიას ეხება. ქართული სკოლა, ფაქტობრივად, დარჩენილია სკოლის ფსიქოლოგიის გარეშე. კულტურული ქვეყნისთვის ასეთი რამ დაუშვებელია. აუცილებელია სრულყოფილი სასკოლო ფსიქოლოგიური სამსახურის სისტემის ჩამოყალიბება. მთელი ამ სისტემის დანერგვა ქვეყნის მასშტაბით რიგი თეორიული, მეთოდური და საორგანიზაციო საკითხების გადაწყვეტას მოითხოვს. არსებობს ამ სისტემის ორგანიზების გეგმის მონახაზი, აგრეთვე სკოლის ფსიქოლოგიის სამუშაოს აღწერილობა. ჯერ საჭირო პოლიტიკურ გადაწყვეტილებაზეა. იმედს ვიტოვებ, რომ დამდეგ წელს ამ საკითხებსაც მიექცევა სათანადო ყურადღება.

დასასრულს ისევ იმედის ფენომენს დავუბრუნდები. როგორც ამჟამად ძალზე პოპულარული ე.წ. „პოზიტიური ფსიქოლოგიის“ სპეციალისტები ამტკიცებენ, იმედი მეტად მნიშვნელოვანი და სასარგებლო ფსიქიკური მოვლენაა. კვლევები აჩვენებს, რომ იმედის მაღალი მაჩვენებლების მქონე ადამიანებს აქვთ ცხოვრებით კმაყოფილების უფრო მაღალი დონე, უკეთესი ფსიქიკური ჯანმრთელობა და ნაკლებად არიან მიდრეკილნი დეპრესიისკენ. უკეთესი მომავლის იმედი ოპტიმიზმია, რომელიც გვეხმარება სირთულეების გადალახვაში. იმედი ნუ მოგიშალოთ ღმერთმა, თანამემამულენო!

პროექტი „თსუ დესპანი - 2026“ იწყება

პროექტი „თსუ დესპანი – 2026“ იწყება. პროექტი თავის მე-13 სეზონს იწყებს და მასში ჩართვას სთავაზობს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ყველა სტუდენტს (სამივე საფეხური, პროფესიული, 60 კრედიტიანი პროგრამა).

გახდი დესპანი, ესტუმრე მშობლიურ სკოლას და უფროსკლასელებს საკუთარი საუნივერსიტეტო გამოცდილება გაუზიარე!

„თსუ დესპანი“ საბავშვო უნივერსიტეტის განყოფილების პროექტია, რომლის მიზანია ნებისმიერი საფეხურის (ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა, დოქტორანტურა, პროფესიული, 60 კრედიტი-

ანი პროგრამა) სტუდენტმა მშობლიური სკოლის უფროსკლასელ მოსწავლეებს გააცნოს უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პროგრამები და სტუდენტური ცხოვრება.

პროექტში მონაწილეობა ხელს უწყობს სტუდენტებში მოხალისეობრივი პრაქტიკის დანერგვას და არაფორმალური განათლების განვითარებას, რომელიც განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს განსაკუთრებული მხარდაჭერით სარგებლობს.

„თსუ დესპანი – 2026“-ში მონაწილეებს სკოლებში პრეზენტაციის დაგეგმვამდე ჩაუტარდებათ

ტრენინგი (ჩატარების თარიღს რეგისტრაციის დასრულების შემდგომ შეიტყობთ).

რეგისტრირებული დესპანები 26 იანვრიდან 13 თებერვლამდე გაივლიან ტრენინგს პრეზენტაციის უნარებში.

P.S მონაწილე სტუდენტი მიიღებს ცნობას პროექტში მონაწილეობასთან დაკავშირებით, რომელიც სურვილისამებრ შეუძლია გამოიყენოს სტიპენდიის კონკურსში.

დამატებითი ინფორმაციისთვის დაგვიკავშირდით: tsuenvoy@tsu.ge/ Facebook.com/თსუ დესპანი-TSU envoy

თსუ

თსუ

დესპანი

2026

წაბილსწაიკი

20 იანვარიდან

წინასაახალწლო ვიზიტი თსუ-ს წარმატებულ კურსდამთავრებულთან გაეროსთან საქართველოს მუდმივ წარმომადგენლობაში

ნინო ჩარაპიანი

თსუ-ს გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტის“ ჟურნალისტს ნიუ-იორკში, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სათავო ოფისში უმასპინძლეს. წარმოგიდგენთ თსუ-ს წარმატებულ კურსდამთავრებულს – დავით აბესაძეს – რომელიც ახლა გაეროსთან საქართველოს მუდმივი წარმომადგენლის მოადგილის პოსტს იკავებს. დავით აბესაძის კარიერა მრავალმხრივ დიპლომატიურ გამოცდილებას მოიცავს, ამიტომაც მისი პიროვნება და მიღწევები ჩვენი მკითხველისთვის განსაკუთრებით საინტერესო იქნება. ბაკალავრისა და მაგისტრის ხარისხი მან თსუ-ს სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური გეოგრაფიის კათედრაზე მიიღო (1999 და 2001 წელს). მეორე მაგისტრატურა კი, პოლიტიკის მეცნიერების სფეროში, ბუდაპეშტში, ცენტრალური ევროპის უნივერსიტეტში დაასრულა, ხოლო 2004 წელს პოლიტიკურ მეცნიერებათა კანდიდატის ხარისხი (შემდგომში გათანაბრდა მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხთან) მიიღო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.

გთავაზობთ ინტერვიუს, რომელიც გაეროსთან საქართველოს მუდმივი წარმომადგენლის მოადგილესთან, **დავით აბესაძესთან** ჩვენს რედაქციას გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტის“ კორესპონდენტმა.

– ბატონო დავით, უპირველესად, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიღებულ განათლებაზე გკითხავთ. აქ შეძენილი ცოდნა რამდენად გამოგადგათ თქვენს დიპლომატიურ კარიერაში?

– მოგესალმებით. პირველ რიგში, უნდა აღვნიშნო, რომ საბჭოთა პერიოდში საქართველოში საერთაშორისო ურთიერთობების კათედრა არ არსებობდა. როდესაც 1991 წელს საქართველომ დამოუკიდებლობა აღიდგინა, საზღვარგარეთის ქვეყნების საკითხებზე მომუშავე სპეციალისტებზე დიდი მოთხოვნა გაჩნდა. იმ დროს ამგვარი კადრების ნაკლებობა იყო, რაც, დიდწილად, მაშინ სწორედ თსუ-ს სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური გეოგრაფიის კათედრამ შეავსო (იმჟამად მას ეკონომიკური გეოგრაფიის კათედრა ერქვა). საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის იმ პერიოდში პირველ ქართველ დიპლომატებს შორის მრავლად აღმოაჩენთ ამ კათედრის კურსდამთავრებულებს, რაც ჩემთვის, როგორც სტუდენტისთვის, განსაკუთრებით მაშინ, უდიდესი სტიმული იყო და დღესაც ასეა.

თსუ-მ მოგვცა გეოგრაფიის სიღრმისეული ცოდნა, რაც პოლიტიკური პროცესების ანალიზისთვის უცვლელი და საიმედო საფუძველია. პოლიტიკა ცვალებადია, გეოგრაფია კი – ფაქტობრივად მუდმივი; მაგალითად, ჩვენ ვერ ვიცვლით მეზობელ სახელმწიფოებს, რელიეფს და ა.შ. შესაბამისად, საგარეო და მსოფლიო პოლიტიკაში მიმდინარე პროცესების შეფასებისას დიპლომატიისთვის ამგვარი საბაზისო ცოდნის არსებობა უაღრესად სასარგებლოა.

– საერთაშორისო გამოცდილების დაგროვების საშუალება თუ მოგცათ თსუ-მ?

– ჩვენი კათედრა იმ იშვიათთაგანი იყო, რომელსაც საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენამდეც ჰქონდა საზღვარგარეთის ქვეყნებთან გარკვეული გაცვლითი პროგრამების ტრადიცია. ამ მხრივ, მახსოვს, ამ სფეროში უაღრესად წარმატებული მრავალი ისეთი ლექტორი გვყავდა, რომლებსაც საბჭოთა პერიოდში ჰქონდათ ამ პროგრამებში მონაწილეობის გზით

საზღვარგარეთის ქვეყნებში სწავლის და, შესაბამისად, მათი კულტურის პირველწყაროდ შესწავლის გამოცდილება, რაც გეოგრაფიისთვის მნიშვნელოვანია. კათედრაზე არსებული ეს ტრადიცია, გამოცდილება და, შესაბამისად, კონკრეტული მაგალითები ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანი მამოტივირებელი ფაქტორი აღმოჩნდა, რათა მეტი ენთუზიათით მეც მეცადა ამგვარი შესაძლებლობების მაქსიმალურად გამოყენება. საზღვარგარეთ სწავლის პირველი ასეთი შესაძლებლობა პრაღაში, კარლოსის უნივერსიტეტის ბაზაზე, პოლიტიკური და ეკონომიკური სისტემების შესწავლის ამერიკულმა ინსტიტუტმა მომცა (მათ მიერ გამოყოფილი სტიპენდიის საფუძველზე). ამაში კი თსუ-ს ლექტორების სარეკომენდაციო წერილები ძალიან დამეხმარა. პრაღაში გავიარე დაახლოებით ერთთვიანი კურსი, რომლის ფარგლებშიც აშშ-ს პოლიტიკურ და ეკონომიკურ სისტემებზე ლექციები ჯორჯთაუნისა და ჯორჯ მესონის უნივერსიტეტების პროფესორებისგან ვისმენდი. ამან გზა გამიხსნა, რომ მოგვიანებით ჯორჯთაუნის უნივერსიტეტის საზაფხულო სკოლაში და შემდეგ უკვე აშშ-ს სხვა უნივერსიტეტების ბაზაზე მონაწილეობა მიმეღო სხვადასხვა სასაწავლო პროგრამაში.

უნივერსიტეტში სწავლის დასრულების შემდეგ კი, როგორც აკადემიური პერსონალი, ერთი წლით მკვლევრად ვიმყოფებოდი აშშ-ში ჯორჯ ვაშინგტონის უნივერსიტეტში (აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის დაფინანსებით). მანამდე, თბილისის აზიისა და აფრიკის ინსტიტუტში, შემდეგ კი თსუ-ს საზოგადოებრივი გეოგრაფიის კათედრაზე, როგორც ასისტენტ-პროფესორი, ლექციებსაც ვკითხულობდი.

– რა კარიერული გზა და ეტაპები გაიარეთ, როგორც დიპლომატმა?

– საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში მუშაობა 2005 წელს ევროპულ საქმეთა დეპარტამენტში დავიწყე. შემდეგ ვმუშაობდი სამინისტროს როგორც ევროინტეგრაციის, ასევე პოლიტიკურ დეპარტამენტში. სამინისტროში (დაახლოებით) ხუთი წლის მუშაობის შემდეგ, საზღვარგარეთ ჩემი პირველი დიპლომატიური როტაცია ბრიუსელში, ევროკავშირთან საქართველოს მისიაში შედგა. ეს მისია ბელგიასთან და ლუქსემბურგთან ორმხრივ ურთიერთობებსაც ფარავდა. ეს იყო პერიოდი, როცა საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ინტენსიურად მიმდინარეობდა ასოცირ-

ების შეთანხმებასა და სავიზო რეჟიმის გამარტივებაზე მუშაობა, რაც შემდგომ ევროკავშირთან უვიზო მიმოსვლის წინაპირობა გახდა.

შემდეგ დავბრუნდი საქართველოში, რასაც თითქმის წელიწადნახევარში მოჰყვა ამერიკის შეერთებულ შტატებში საქართველოს საელჩოში სამუშაოდ დიპლომატიური როტაცია. აშშ-ში როტაციის დასრულების მერე საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს საერთაშორისო ორგანიზაციების დეპარტამენტში ორწლიანი მუშაობის შემდეგ გადავედი (დიპლომატიური როტაციით) ნიუ-იორკში გაეროსთან საქართველოს მუდმივ წარმომადგენლობაში სამუშაოდ, სადაც ამჟამად გაეროსთან საქართველოს მუდმივი წარმომადგენლის მოადგილე ვარ.

– რა არის გაეროში საქართველოს მისიის მთავარი პრიორიტეტები და გამოწვევები?

– გამოწვევები, სამწუხაროდ, მრავალია. უპირველესი, რა თქმა უნდა, რუსეთის მიერ ჩვენი ტერიტორიების – აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონების უკანონო ოკუპაციაა. ამ თემაზე მუშაობას დიდი ძალისხმევა მიაქვს. გაერო, სადაც 193 ქვეყანაა წარმოდგენილი, უზარმაზარი და მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე უფრო მაღალი და ხილვადი ტრიბუნაა, რომლის გამოყენებასაც მაქსიმალურად ვცდილობთ – იქნება ეს განცხადებების გაკეთება, თავად გაეროსთან, როგორც ორგანიზაციასთან და მის წევრ ქვეყნებთან მუშაობა, რეზოლუციების, განცხადებებისა თუ სხვა სახის დოკუმენტების შემუშავება და მიღება ა.შ.

გაეროს ფარგლებში გვაქვს ეროვნული ინიციატივები, მათ შორის, რეზოლუცია „აფხაზეთიდან (საქართველო) და ცხინვალის რეგიონიდან (საქართველო) იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა სტატუსის შესახებ“, რომელსაც გაეროს გენერალურ ასამბლეაზე ყოველწლიურად წარვადგენთ. ჩვენი მიზანია, რომ ყოველწლიურად გავზარდოთ ამ რეზოლუციის მხარდაჭერა, რაც გაეროს წევრ ქვეყნებთან ინტენსიურ მუშაობას მოიცავს და რეზოლუციის მხარდაჭერის ზრდა გამოგვდის კიდევ – მაგალითად, 2023 წელს რეზოლუციას გაეროს წევრმა 100-მა ქვეყანამ დაუჭირა მხარი, 2024 წელს – 104-მა ქვეყანამ, 2025 წელს კი 107-მა ქვეყანამ დაუჭირა მხარი.

პარალელურად, აქტიურად ვართ ჩართულნი გლობალურ საკითხებზე მუშა-

ობის პროცესებში, მაგალითად, მდგრადი განვითარების, გაეროს რეფორმირებისა და სხვა მრავალ საკითხზე. მოკლედ რომ შევაჯამო, ჩვენი უმთავრესი მიზანი ორმხრივია: ერთი მხრივ, მაქსიმალურად მოვახდინოთ გაეროს ფორმატის ეროვნული ინტერესების დასაცავად გამოყენება, ხოლო, მეორე მხრივ, ჩვენი საკუთარი წვლილი შევიტანოთ მსოფლიო თანამეგობრობის გაუმჯობესებაში.

– 2026 წელი გვიახლოვდება... რას უსურვებდით თქვენს ალმა მატერს – თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს მომავალში?

– თსუ-ს მყარი საფუძველი აქვს თავისი მდიდარი წარსულის, ტრადიციის, წარმატებული კურსდამთავრებულებისა და მრავალი მნიშვნელოვანი წარმატების სახით. დღეს, როცა განათლების სისტემა თანამედროვე ტექნოლოგიების და, მათ შორის, ხელოვნური ინტელექტის განვითარების ფონზე გარდატეხის ტექტონიკურ პერიოდს გადის, მჯერა, რომ თსუ ამ გამოწვევების წარმატებით გადალახვასა და წარმოქმნილი შესაძლებლობების სათანადოდ გამოყენებას შეძლებს.

P.S. ინტერვიუ ჩანერილია აშშ-ში, გაეროსთან საქართველოს მუდმივი წარმომადგენლობის ოფისში. მანამდე, ჩვენმა რესპონდენტმა გიდობა გამიწია და დამთავალიერებინა გაეროს გენერალური ასამბლეის დარბაზი და ასევე უშიშროების საბჭოს სხდომათა დარბაზის ნაწილიც კი, სადაც შესვლა ყველა ვიზიტორისთვის ნებადართული არ არის. ვიზიტის ფარგლებში, ასევე, დავათვალიერე გაეროს მთავარი ორგანოებისა და კომიტეტების სამუშაო სივრცეები, მსოფლიოს სხვადასხვა სახელმწიფოს მიერ გაეროსათვის ნაჩუქარი ძვირფასი ექსპონატები, მათ შორის, საქართველოს მიერ გაეროსთვის გადაცემული ოფიციალური საჩუქარი – „ვეფხისტყაოსნის“ უნიკალური ხელნაწერი (საგანგებოდ მოჭედილი ყდით), რომელიც გაერო-ს სათაო ოფისში ერთ-ერთ ყველაზე უფრო მნიშვნელოვან ადგილზე – უშიშროების საბჭოს დარბაზთანაა განთავსებული.

გაზეთი „თბილისის უნივერსიტეტი“ მომავალშიც გააგრძელებს მკითხველისთვის თსუ-ს წარმატებული კურსდამთავრებულების გაცნობას.

1927 წლიდან

თბილისის უნივერსიტეტი

სტუდენტური ფურცელი

**თსუ-ს მაგისტრატურის
სტუდენტებისთვის
თსუ-ში ღვინის სამართლის
კლინიკა დაარსდა**

კლინიკა საქართველოს ღვინის
იურისტთა ასოციაციის ბაზაზე
იმუშავებს

8 გვ.

**კვლევა, რომელიც
ხელოვნური ინტელექტის
ეპოქაში პერსონალური
მონაცემების
უსაფრთხოებას
უკავშირდება**

რა აჩვენა ალგორითმების ბოლო
ანალიზმა?

8 გვ.

**შეხვედრა წარმატებულ
კურსდამთავრებულთან**

**ბაჩო ხუროშვილი თსუ-ში
გატარებულ სტუდენტობის
წლებს დიდ და გენიალურ
თავგადასავალს უწოდებს**

9 გვ.

gazeti.tsu.ge

თსუ-ს მაგისტრატურის სტუდენტებისთვის თსუ-ში ღვინის სამართლის კლინიკა დაარსდა

ენიშა ჯაფარიძე

2025 წლის სექტემბრიდან ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დაარსდა ღვინის სამართლის კლინიკა მაგისტრატურის სტუდენტებისთვის. კლინიკა საქართველოს ღვინის იურისტთა ასოციაციის ბაზაზე იმუშავებს, რაც ხელს შეუწყობს ღვინის სამართლით დაინტერესებული სტუდენტების მონაწილეობას ღვინის სამართალწარმოებაში როგორც ეროვნულ, ისე საერთაშორისო დონეზე. თსუ-ს ღვინის სამართლის კლინიკის ხელმძღვანელი, სამართლის დოქტორი, პროფესორი მაკა ნუცუბიძე აცხადებს, რომ კლინიკა აპირებს აქტიური მონაწილეობა მიიღოს საქართველოს ღვინის კანონმდებლობის სისტემურ ცვლილებებში და ლობირება გაუწიოს ისეთ საკანონმდებლო ინიციატივებს, რომლებიც ორიენტირებული იქნება ქართული კანონმდებლობის რეფორმაზე. მისივე თქმით, ამ კლინიკის სარგებელი და მისი არსებობის მთავარი გამართლება იქნება ის, რომ გაზარდოს კვალიფიციური ღვინის იურისტების თაობები, შემოიკრიბოს სამართლის სხვადასხვა დარგის იურისტები, ვისთან ერთადაც კლინიკა მოამზადებს კანონპროექტებს და იმუშავებს საქართველოს ღვინის სექტორის კანონმდებლობის სისტემურ ცვლილებებზე, რეფორმებზე.

„ქვეყანაში, რომელიც ევროკავშირის ასოცირებული სახელმწიფოა, სადაც მეღვინეობის 8000-წლიანი უწყვეტი

ტრადიცია და კულტურა გვაქვს, სადაც ღვინო ექსპორტის და ეკონომიკის უმთავრესი პროდუქტია, უნდა არსებობდეს აკადემიური სივრცე, სადაც მოხდება ღვინის სამართლის კვლევა და სწავლება. რამდენიმე ხნის წინ დავინყე ქართული ღვინის სამართლის რეგულაციების აქტიური კვლევა შედარებით სამართლებრივ კონტექსტში, მოვამზადე სასწავლო მასალა, სილაბუსი.

გავიცანი და კარგი კოლაბორაცია შედგა პრაქტიკოს იურისტებთან, რომლებიც 15 წელია ღვინის კომპანიების იურიდიულ მომსახურებას ახორციელებენ და რომლებიც არიან ღვინის სამართლის საერთაშორისო ასოციაციის წევრები და საქართველოს ღვინის იურისტთა ასოციაციის დამფუძნებლები – ელენე თოთიბაძე და ირინა ფილაური. ამის შემდეგ დავაფუძნეთ ღვინის სამართლის კლინიკა თსუ-ს იურიდიულ ფაკულტეტზე. კლინიკის ფარგლებში სტუდენტს შესაძლებლობა ეძლევა – გაიაროს როგორც თეორიული, ისე პრაქტიკული მომზადება ღვინის სამართლის ადგილობრივი და საერთაშო-

რისო რეგულაციების შესახებ; მონაწილეობა მიიღოს ღვინის სექტორის წარმომადგენლებისთვის იურიდიულ კონსულტაციებში; მოამზადოს დოკუმენტები ადმინისტრაციულ ორგანოებში, საქპატენტში, ღვინის ეროვნულ სააგენტოში; შეადგინოს ხელშეკრულებები, დანეროს კანონპროექტები, იმუშაოს კანონპროექტებზე, მოამზადოს დასკვნები საკანონმდებლო ორგანოსთვის წარსადგენ კანონპროექტებთან დაკავშირებით და ა.შ. სტუდენტი მონაწილეობას მიიღებს რეალურ და იმიტირებულ სასამართლო პროცესებში; რეალურ საქმის წარმოებაში – სასაქონლო ნიშნების, გეოგრაფიული აღნიშვნების რეგისტრაციის, ღვინის სერტიფიცირების, ღვინის რეალიზაციისა და ექსპორტ-იმპორტის იურიდიული დოკუმენტების მომზადებაში“, – აღნიშნავს პროფესორი მაკა ნუცუბიძე.

მიუხედავად იმისა, რომ ღვინის სამართლის კლინიკა თსუ-ს იურიდიულ ფაკულტეტზეა დაფუძნებული, მისი განხორციელების ბაზაა ააიპ საქართველოს ღვინის იურისტთა ასოციაცია, რომელიც თავის მხრივ მჭიდროდ თანამშრომლობს ღვინის იურისტთა საერთაშორისო ორგანიზაციასთან, რომლის წევრიცაა მსოფლიოში ყველა ღვინის მწარმოებელი ქვეყნის ღვინის იურისტი, მოსამართლე, სამართლის პროფესორი. ერთ-ერთი ყველაზე ახლო გეგმა, რომელიც შამპან არდენის უნივერსიტეტის ვაზისა და ღვინის ცენტრთან კლინიკის თანამშრომლობის ფარგლებში იგეგმება, ეს არის თსუ-ს სტუდენტების

მონაწილეობა ღვინის სამართლის საერთაშორისო იმიტირებულ სასამართლო პროცესებში.

ღვინის სამართლის საერთაშორისო ასოციაციის ფარგლებში, რომლის წევრიც მაკა ნუცუბიძეა, მისივე ავტორობით მომზადდა და გამოიცა მესამე განახლებული გამოცემა, სადაც მიმოხილულია სხვადასხვა ქვეყნის, მათ შორის, უკვე საქართველოს ღვინის სამართლებრივი რეგულაციები. ასოციაციის წევრები წელიწადში რამდენჯერმე იკრიბებიან სხვადასხვა ქვეყანაში და ერთმანეთს უზიარებენ საუკეთესო პრაქტიკას და მსჯელობენ გამოწვევებზე.

„ჩვენი საქმიანობის ერთ-ერთი უმთავრესი მიმართულება გახლავთ სწორედ ღვინის სექტორის ეროვნული კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია, განვითარება. ჩვენი მიზანი – შეგვექმნა ღვინის იურისტთა გუნდი, ამ ეტაპზე მიღწეულია. ეს ფორმატი არსებობს, რომელიც მუდმივად ვითარდება ჩვენს ევროპულ კოლეგებთან თანამშრომლობით, მათი გამოცდილების გაზიარებითა და მათთან მჭიდრო თანამშრომლობით. შესაბამისად, დღეს უკვე შეგვიძლია ვთქვათ, რომ დიას, მზად ვართ ვიმუშაოთ სისტემურ ცვლილებებზე და თუკი კონკრეტული ინიციატორები გამოჩნდებიან, გავუწიოთ მათ ლობირება. უფრო მეტიც, ჩვენი ამბიციია – ვიყოთ ყველა მეღვინის სამართლებრივი ხმა, ვისთვისაც ღვინო, მისი ხარისხი, ცნობადობა და ავთენტურობა ისეთივე მნიშვნელოვანია, როგორც ჩვენთვის“, – ამბობს მაკა ნუცუბიძე.

კვლევა, რომელიც ხელოვნური ინტელექტის ეპოქაში პერსონალური მონაცემების უსაფრთხოებას უკავშირდება

თაბარ ღალიანი

„პირადი ინფორმაციისა და პროგრესის ბალანსი: პერსონალური მონაცემების დაცვა ხელოვნური ინტელექტის ეპოქაში“ – ეს არის იმ კვლევის სახელწოდება, რომლის პრეზენტაციაც შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის ახალგაზრდა მეცნიერთა გრანტის ფარგლებში განხორციელდა. პრეზენტაციას უძღვებოდნენ პროექტის ავტორები: პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის უფროსის პირველი მოადგილე, თსუ-ს ასისტენტ-პროფესორი ოთარ ჩახუნაშვილი და თსუ-ს დოქტორანტი და მონეველი ლექტორი სალომე სიგუა. მათ შეხვედრაზე მონეველს ექსპერტებთან ერთად ისაუბრეს იმ გამოწვევებზე, რომლებიც AI-ის სწრაფი გავრცელების ფონზე პერსონალური მონაცემების უსაფრთხოებას უკავშირდება. ღონისძიებას ესწრებოდნენ თსუ-ს სტუდენტები და იურიდიული ფაკულტეტის აკადემიური პერსონალი: პროფესორი ირმა ხარშილაძე, ასოცირებული-პროფესორი კობა ყალიჩავა და ასოცირებული-პროფესორი სერგი ჯორბენაძე.

კვლევის თავდაპირველი მიზანი იყო არსებული საკანონმდებლო ბაზისა და სასამართლო პრაქტიკის მოძიება და ანალიზი, რათა დადგენილიყო – როგორ ხდება პერსონალური მონაცემების დაცვა და მათი გამოყენება ალგორითმების მუშაობისას. ამ პროცესის შესწავლის გზით კვლევა ცდილობდა დაედგინა – შესაძლებელია თუ არა ისეთი სამართლებრივი ჩარჩოს ჩამოყალიბება, რომელიც, ერთი მხრივ, არ შე-

აფერხებს ტექნოლოგიურ პროგრესს, ხოლო, მეორე მხრივ, უზრუნველყოფს თითოეული ადამიანის პირადი მონაცემების მკაფიო და საიმედო დაცვას.

„პროექტის მიზანია ხელოვნური ინტელექტის ეპოქაში განსაზღვროს ოპტიმალური ბალანსი პირადი ინფორმაციის დაცულობასა და ტექნოლოგიურ პროგრესს შორის და ჩამოაყალიბოს სამართლებრივი ჩარჩო, რომელიც ინოვაციებსა და ინფორმაციული ტექნოლოგიების გამოყენებას ადამიანის უფლებების დაზიანების გარეშე უზრუნველყოფს. კვლევა ემყარება პერსონალური მონაცემების დამუშავების ინტერდისციპლინურ ბუნებას და მოიცავს სამართლის ფუნდამენტური პრინციპების, სოციოლოგიური, ეკონომიკური, კომპიუტერული და კულტურული ასპექტების ანალიზს. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად გამოიყენება შედარებით სამართლებრივი მეთოდი, რომლის საშუალებითაც შესწავლილი იქნება სხვადასხვა სამართლებრივი სისტემების გამოცდილება, განსაკუთრებით – ევროკავშირის ქვეყნებში არსებული თეორიული დისკუსიები, სადავო მიდგომები და სასამართლო/საკანონმდებლო პრაქტიკა, საჯარო ინტერესისა და ადამიანის უფლებების პრიზმაში“, – განაცხადა კვლევის ავტორმა ოთარ ჩახუნაშვილმა.

კვლევის მიხედვით, ალგორითმების ბოლო ანალიზმა აჩვენა, რომ თანამედროვე AI სისტემები მნიშვნელოვნად ეფერდნობიან პერსონალურ მონაცემებს, განსაკუთრებით ვიზუალურ და აუდიო ფორმატებში. მონაცემთა მინიმიზაციის პრინციპი ხშირად ვერ სრულდება, ხოლო ალგორითმების შიდა პროცესე-

ბი არ არის საკმარისად გამჭვირვალე. ეს ქმნის როგორც ეთიკურ, ისე სამართლებრივ გამოწვევებს, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც AI მოიცავს პირადი ინფორმაციის აღქმა-მონოდებას, სახის ან ხმის ამოცნობას. AI სისტემების მომავალი განვითარება საჭიროებს გამჭვირვალობის ზრდას და მონაცემთა დაცვის მკაცრ სტანდარტებს, რათა AI ტექნოლოგიები უსაფრთხო და პასუხისმგებელი იყოს. სწორედ ამ თემებზე გაამახვილა ყურადღება თავის გამოსვლაში თსუ-ს დოქტორანტმა სალომე სიგუამ.

დასკვნები, რომლებიც მიღებულ იქნა კვლევის ფარგლებში, ხაზს უსვამს აუცილებლობას, რომ სახელმწიფომ, ორგანიზაციებმა და ტექნოლოგიურმა სექტორმა უფრო მკაფიო რეგომენდაციები და წესები შეიმუშაონ. სწორედ ასეთი სამართლებრივი ჩარჩოები უზრუნველყოფს, რომ ინოვაციებმა არ შექმნას საფრთხე ადამიანის უფლებებისთვის.

„შესწავლილმა მასალამ დაადასტურა საჭიროება შემუშავდეს მკაფიო რეგომენდაციები როგორც AI-ის შემქმნელებისა და ოპერატორებისთვის, ასევე მოქალაქეებისთვის. შედარებითმა ან-

ალიზმა აჩვენა, რომ ეროვნულ კანონმდებლობაში საჭიროა დამატებითი მექანიზმები, რათა AI-ის მიერ მონაცემთა დამუშავება მკაფიოდ დაბალანსდეს ინოვაციასთან და ადამიანის უფლებების დაცვასთან. კვლევის საერთო დასკვნა ხაზს უსვამს თანამედროვე და მოქნილი სამართლებრივი ჩარჩოს აუცილებლობას“, – ვკითხულობთ კვლევის შედეგების მიხედვით წარმოდგენილ რეკომენდაციებში.

როგორც თსუ-ს პროფესორმა ირმა ხარშილაძემ პრეზენტაციაზე აღნიშნა, საკითხი დღეს განსაკუთრებით აქტუალურია. მისი თქმით, მიუხედავად იმისა, რომ კანონმდებლობაში უკვე არის გარკვეული რეგულაციები, ეს სფერო მაინც სერიოზულ დახვეწას საჭიროებს: „ადამიანის პერსონალური მონაცემები ალგორითმების პირობებში დაცული უნდა იყოს. აუცილებელია ბალანსი და ჰარმონიზაცია ქართულ კანონმდებლობასა და საერთაშორისო სტანდარტებს შორის. სწორედ ამისკენაა მიმართული ეს კვლევა, რომელიც არა მხოლოდ მეცნიერულ, არამედ პრაქტიკულ მნიშვნელობასაც ატარებს – როგორ უნდა მოხდეს თითოეული ჩვენგანის მონაცემების დაცვა“, – აღნიშნა ირმა ხარშილაძე.

ბაჩო ხუროშვილი თსუ-ში გატარებულ სტუდენტობის წლებს დიდ და გენიალურ თავგადასავალს უწოდებს

მაია ტორაძე

ბაჩო ხუროშვილისთვის უნივერსიტეტი მხოლოდ საგანმანათლებლო სივრცე არასოდეს ყოფილა. მისთვის იგი არის ღირებულებითი სისტემა, აზროვნების ფორმირების ადგილი და ის ინსტიტუციური გარემო, სადაც ცოდნა თავისუფლებასთან, მრავალფეროვნებასთან და პასუხისმგებლობასთან ერთად ყალიბდება. პოლიტიკის მეცნიერების საბაკალავრო პროგრამის არჩევაც სწორედ ამ გააზრებულ დამოკიდებულებას უკავშირდება – სურვილს, მიეღო ხარისხიანი, ფუნდამენტური და არალიმიტირებული ცოდნა იმ სფეროში, რომლისკენაც ბავშვობიდან ჰქონდა მიდრეკილება.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გატარებული წლები ბაჩოსთვის ინტელექტუალური და ადამიანური ჩამოყალიბების პერიოდია. ის თსუ-ს მოიხსენიებს – როგორც სივრცეს, სადაც ერთდროულად სწავლობ მეცნიერებას და ცხოვრებას, იქნა არა მხოლოდ დარგობრივ კომპეტენციებს, არამედ სწავლობ კრიტიკულ აზროვნებას, სამართლიანობის მნიშვნელობას, დამოუკიდებლობასა და სოციალური რეალობის გააზრებას. თსუ-ში გატარებულ სტუდენტობის წლებს იგი დიდ და გენიალურ თავგადასავალს უწოდებს და ასე იხსენებს: „მოვედი ჰიპერაქტიური ბიჭი, რომელსაც ყველაზე მეტად სჭირდებოდა ის ცოდნა, კომპეტენციები და უნარები, რომელიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა მომცა. რთულია ზედმინებით აღწერო, თუმცა თსუ-ში სწავლობ ორ რამეს. 1. მეცნიერებას და 2. ცხოვრებას. სწავლობ ბრძოლისუნარიანობას, სწავლობ – რას ნიშნავს სამართლიანობა, სწავლობ იმ ყოფით საკითხებს, რომლებიც გვხმარება, რომ გზა დამოუკიდებლად გაიკვალო. ხედავ და გრძნობ სოციალურ პრობლემებსა

და რეალობას, აღიქვამ კონტრასტს. ხედები – რას ნიშნავს აკადემია და ინსტიტუცია, განიცდი ღირებულებათა ცვლილებას და ფასეულობათა ტრანსფორმაციას“.

ბაჩოსთვის განსაკუთრებით ფასეულია თსუ-ს სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის მრავალფეროვანი აკადემიური გარემო, განსხვავებული კურსელები და აკადემიური პერსონალი, რაც, მისი თქმით, ქმნის სივრცეს, სადაც სტუდენტი თავისუფალია. „ეს ურთიერთობები არის ძალიან დიდი გამოცდილება, რომელიც მთელი ცხოვრება მიგყვება. სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი არის მრავალფეროვნება და ინდოქტრინაციის წინააღმდეგობა. შენ კი აქ შეგიძლია იყო ის, ვინც ხარ და გინდა, რომ იყო იქ, სადაც აუცილებლად იპოვი შენს თანამოაზრეებს“, – იხსენებს ბაჩო.

კითხვაზე – თუ რა მისცა უნივერსიტეტმა, ბაჩო ამბობს, რომ ეს მაშინ გააცნობიერა, როცა თსუ-დან წავიდა და ვროცლავის უნივერსიტეტში დოქტორანტურის მისაღებად გამოცდებზე რთული კითხვები წარმატებით დაძლია. „ძალიან ღირსეულად ჩავაბარე იმ ცოდნით, რომელიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა საბაკალავრო დონეზე მომცა და მგონია, რომ ესაა ინდიკატორი, საზომი და ვერიფიკატორი იმისა, თუ რა მომცა უნივერსიტეტმა. მაგისტრატურის საფეხურზეც უკვე დამოუკიდებლად ვაქვეყნებდი სამეცნიერო ნაშრომებს, რაც, ცხადია, კომპლექსურ ცოდნას მოითხოვდა. ზოგადად ვფიქრობ, რომ თსუ-ში მიღებული ეს ცოდნა უნიკალურია: აქ შენ, ერთი მხრივ, სწავლობ სპეციალობას და, მეორე მხრივ, იმას, რაც ამ უკანასკნელის იქით შეიძლება კიდევ გაიწეწებოდა. მე მქონდა ამის შესაძლებლობა, რომ ფაკულტეტის მიერ შემოთავაზებული სხვადასხვა საგანი გამეგლო და შევხვედრილიყავი

ძალიან საინტერესო ადამიანებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ცოდნის და გამოცდილების გაზიარება შეეძლო“.

დღეს ბაჩო ხუროშვილი პოლიტიკის მეცნიერების მკვლევარი და ლექტორია. მისი კვლევითი ინტერესები მოიცავს საჯარო პოლიტიკას, მმართველობასა და ადმინისტრირებას, დემოკრატიზაციისა და ევროინტეგრაციის პროცესებს. სადოქტორო დისერტაციას ვროცლავის უნივერსიტეტში იცავს, თუმცა მისი აკადემიური გამოცდილება სცდება ერთ ინსტიტუციას – იგი მუშაობდა და იკვლევდა ბერლინის ჰუმბოლდტის, ოქსფორდის, მასარიკის უნივერსიტეტებში, ასევე ევროკავშირის წამყვან სტრუქტურებში.

მისი დამოკიდებულება ცოდნისადმი პირდაპირ უკავშირდება პასუხისმგებლობას მომავალ თაობებზე. იგი დარწმუნებულია, რომ ქართველ ახალგაზრდებს აქვთ იგივე პოტენციალი, რაც მათ ევროპელ თანატოლებს და სჭირდებათ მხოლოდ მეტი მხარდაჭერა და შესაძლებლობა. ასევე მნიშვნელოვანია მისთვის ქართული აკადემიური სივრცის დაფასება და ინტეგრაცია ევროპულ სამეცნიერო კონტექსტში.

ბაჩო ხუროშვილისთვის უნივერსიტეტი არის აკადემიური თავისუფლების, ავტონომიისა და ღირებულებებზე დაფუძნებული განათლების უწყვეტი იდეა. სწორედ ამ იდეის ერთგულება აერთიანებს მის აკადემიურ გზას და ცოდნისადმი დამოკიდებულებას.

რაც შეეხება სურვილებს, რომელიც ახალ წელთან ასოცირდება, არ სცდება ახალგაზრდების მომავლისადმი პასუხისმგებლიან დამოკიდებულებას. ბაჩო ამბობს: „ძალიან მინდა, რომ ქართველ ახალგაზრდებს ჰქონდეთ ის შესაძლებლობები, რომლებიც ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებში არსებობს. ამას წინათ თსუ-ში ვესწრებოდი პოლიტიკის მეცნიერების საბაკალავრო ნაშრომების დაცვას და გაოგნებული ვიყავი – საოცარი ახალგაზრდები გვყავს. მე პოლონეთში ვასწავლი პოლიტიკის მეცნიერების საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამებზე, აგრეთვე შეხება მაქვს ევროკავშირის წამყვან უნივერსიტეტებთან და მათ სტუდენტებთან – უბრალოდ არაფრით ჩამოუვარდებიან ჩვენი ბავშვები, რომელთაც მეტი მხარდაჭერა და შესაძლებლობები სჭირდებათ. ასევე ძალიან მინდა, რომ ქართველი აკადემიური პერსონალი იყოს მეტად დაფასებული და რეალიზებული კონტინენტური ევროპის მასშტაბით – მე მათი ძალიან დიდი გულშემატიკი ვარ და წარმატება მინდა ვუსურვო. ცოტა ბანალურია, მაგრამ მართლა მთელი გულით მინდა, რომ ქვეყანას ევროპული მომავალი და ადამიანებს ბედნიერება, ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა ვუსურვო. უნივერსიტეტს კი დაეხედოს – მრავალი წელი შეძლოს ივანე ჯავახიშვილის ტრადიციების გაგრძელება. ესაა აკადემიური თავისუფლების, ავტონომიის, იმ სტანდარტისა და კულტურის შემოთავაზება და განვითარება/გაგრძელება, რომელსაც თსუ წლებია ქმნის“.

როგორ აჯამებს 2025 წელს თსუ-ს მოლაშქრეთა კლუბი

ნინო ჩარაშვილი

უკვე მესამე წელია, რაც უნივერსიტეტის ბაზაზე მოლაშქრეთა კლუბი „თსუ“ ფუნქციონირებს. იგი 2022 წელს სტუდენტების ინიციატივითა და ხელმძღვანელობით დაარსდა და უმთავრეს მიზნად ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია დასახა.

რა გამოწვევებით, სიახლეებითა და ემოციებით სავსე აღმოჩნდა განვლილი 2025 წელი თსუ-ს მოლაშქრეთა კლუბისთვის? ამის შესახებ კლუბის ხელმძღვანელს, ანასტასია ტყეშელაშვილს ვესაუბრეთ. მისი თქმით, 2025 წელი სიახლეებით იყო სავსე, რაც როგორც ახალი წევრების შემოერთებით, ისე მრავალფეროვანი მოგზაურობებით აღინიშნა.

„ლაშქრობების ორგანიზება საქართველოს რამდენიმე კუთხეში მოვახერხეთ. „პანორამების ბილიკი“ გავიარეთ ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკში (ირაკლი ჭიტაძის ხელმძღვანელობით). რაჭაში ვიყავით პირველად, თანაც ორჯერ – ერთი გასვლა გვექონდა ჭიორა-ნონარაში ნიკოლოზ გოგრიჭიანის ორგანიზებით, მეორე – უძირო ტბაზე (აქ თათია ამირაშვილი იყო პროექტის ხელმძღვანელი); ჭაჭკარშიც ვიყავით, ვარძიის გვერდით მდებარე სოფელში. გარდა ამისა, წინასაახალწლო პერიოდში კიდევ ორი გასვლა მოვასწარით – კახისის ტბაზე და ნეძვის ალკვეთილში“, – გვიყვება კლუბის ხელმძღვანელი.

როგორც ანასტასია ტყეშელაშვილი აღნიშნავს, თითოეულ ლაშქრობას თავისი განუმეორებელი ხიბლი და კურიოზები ახლავს. მაგალითად, ჭიორა-ნონარას ლაშქრობა მონაწილეებს თავსხმა წვიმით დაამახსოვრდა, სწორედ ამ დისკომფორტმა აქცია გასვლა დაუინყარ თავგადასავლად.

ჩვენთან საუბარში ანასტასია იხსენებს იმ მომენტებსაც, რომლებიც ლაშქრობებისას ადამიანურ ურთიერთობებს ეხება. მან გვიაზრობს ჭაჭკარში გასვლის შესახებ, სადაც სტუდენტები სოფელ საროში ადგილობრივებს ესტუმრნენ: „თითოეულ მონაწილეს განსაკუთრებით დაამახსოვრდა ლენა ბებო და დურმო პაპა... ამ ისტორიას გამორჩეულს მათი ხსიერი ასაკი, თბილი მასპინძლობა და ის 200 წლის ოდა ქმნიდა, სადაც ისინი ცხოვრობდნენ. ყველა დიდი სიამოვნებით უსმენდა ცოლ-ქმრის საუბარსა და ისტორიებს. სწორედ ასეთი კომუნიკაციები ხდის ლაშქრობებს დაუინყარს“, – გვიყვება ანასტასია.

ფიზიკური აქტივობის გარდა კლუბი კულტურულ-შემეცნიერებით ღონისძიებებსაც აწყობს. 22 დეკემბერს ფილმის „ალპინისტის“ ჩვენება გაიმართა. ანასტასია მიიჩნევს, რომ კინოჩვენებები სტუდენტებს მთის ფილოსოფიასთან აახლოებს: „კინოჩვენებით, ვფიქრობთ, მეტად უახლოვდება ადამიანი სავსე ცხოვრების სენტიმენტებს... შემდეგ უნდება, რომ მანაც გაიაროს მსგავსი თავგადასავალი“.

რაც შეეხება სამომავლო გეგმებს, 2026 წელს თსუ-ს მოლაშქრეთა კლუბი აპირებს – გააგრძელოს სტუდენტური ცხოვრების გამრავალფეროვნება და ახალი მწვერვალების დაპყრობა – როგორც პირდაპირი, ისე გადატანითი მნიშვნელობით. კლუბის ხელმძღვანელის ანასტასია ტყეშელაშვილის თქმით, მომავალი წელი კიდევ უფრო დატვირთული იქნება. იგეგმება ცვლილებები წევრების მიღების პროცედურაში და ახალი „სიურპრიზებით სავსე“ პროექტების განხორციელება, რომელსაც კლუბი ჯერჯერობით საიდუმლოდ ინახავს.

ანასტასია ტყეშელაშვილი

2026 წლის მოლოდინში: რა სურვილები აქვთ თსუ-ს სტუდენტებს?

ენოზ ჩარაჰიანი

ახალი წლის მოახლოებასთან ერთად თსუ-ს სხვადასხვა ფაკულტეტის სტუდენტებს ვკითხეთ – რას უსურვებდნენ საკუთარ უნივერსიტეტს. მათი გზავნილები განსხვავებულია: ზოგიერთი ყურადღებას ამახვილებს თსუ-ს აკადემიურ წარმატებებზე, ზოგს კი ინფრასტრუქტურის მეტად განვითარება სურს. გაეცანით თსუ-ელის საახალწლო სურვილებს...

ბარბარა ხაჭაპურიძე, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, IV კურსი:

„თსუ-ს ვუსურვებ ჯანსაღად და სწორად მოაზროვნე სტუდენტებით სავსე აუდიტორიებს; ასევე, მინდა, სტუდენტისთვის უნივერსიტეტში განვლილი თითოეული დღე გახდეს მოტივაცია უკეთესობისკენ სწრაფვისა, და არა მოვალეობა, რომელსაც უმიზნოდ შევასრულებთ. ვისურვებ მეტ აქტივობებს, სტუდენტზე მორგებულ გარემოს და მრავალფეროვნებას“.

ნანკა კობალიანი, იურიდიული ფაკულტეტი, II კურსი:

„ახალ 2026 წელს ვისურვებ, რომ დაპატიმრებული სტუდენტები აუდიტორიებში დაბრუნებულიყვნენ“.

ნიკ სიარგი, თსუ-ს პროფესიული განათლების ცენტრი, Front End დეველოპმენტის პროფესიული პროგრამა:

„თსუ-ს კიდევ უფრო მეტ აკადემიურ წარმატებას, საერთაშორისო აღიარებასა და განვითარებას ვუსურვებ. დაე,

უნივერსიტეტი დარჩეს თავისუფალი აზროვნების, მეცნიერების და ინოვაციის წამყვან ცენტრად საქართველოში. პროფესორ-მასწავლებლებს ვუსურვებ ნაყოფიერ სამეცნიერო საქმიანობას, ხოლო სტუდენტებს – ცოდნით, მიზანდასახულობითა და წარმატებით სავსე მომავალს“.

თეკლა სიხარულიძე, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, თურქოლოგია, IV კურსი:

„თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ბევრი სტუდენტისთვის ცოდნის მიღების უმრავლესი წყაროა. უნივერსი-

ტეტს ვუსურვებ პროგრესს ახალი პროექტების განხორციელებაში, წარმატებულ სტუდენტებსა და მუდამ მზარდ აკადემიურ სტანდარტებს“.

ანი მიქელთაძე, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, II კურსი:

„2026 წელს თსუ-ს ვუსურვებ, რომ ლექტორებისა და სტუდენტების ურთიერთობა კიდევ უფრო ადამიანური გახდეს, იგრძნობოდეს ერთმანეთისადმი პატივისცემა და ამა თუ იმ საკითხში მხარდაჭერა“.

ლაშა გუნთაიშვილი, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულ-

ტეტი, ელექტრული და ელექტრონული ინჟინერია, I კურსი:

„უპირველეს ყოვლისა, სიმშვიდე, წარმატება და ბედნიერება უნივერსიტეტს, ხოლო შემდგომ კი მეტი ყურადღების გამახვილება სხვა კორპუსებზეც. ვფიქრობ, „განივს“ მიხედვა სჭირდება“.

თეკლე კაცაძე, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ისტორიის საბაკალავრო პროგრამა, III კურსი:

„მსურს, რომ ჩვენს უნივერსიტეტს საუკეთესო 2026 წელი დაუდგეს! დიდი სურვილი მაქვს, რომ ის ყოველთვის ასოცირდებოდეს ხარისხთან, ტრადიციებთან და მომავლისადმი რწმენასთან. რაც შეეხება ცვლილებებს, ვფიქრობ, რომ ახალ წელს უნდა შევხვდეთ ახალი იდეებით: კორპუსების განახლებითა და მოდერნიზაციით, სტიპენდიატთა რაოდენობის გაზრდით, აკადემიური და კულტურული აქტივობების სიმრავლითა და მრავალფეროვნებით“.

მარიამ ცინცაძე, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი, I კურსი:

„ვისურვებდი, რომ ყურადღება მიექცეს განსაკუთრებით „განივის“ ინფრასტრუქტურას“.

ნინი ლებანიძე, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, ინგლისური ფილოლოგია, II კურსი:

„ჩემი უდიდესი სურვილია შეიცვალოს ზოგიერთი ლექტორის დამოკიდებულება ჩვენ (სტუდენტების) მიმართ და მორჩეს მათგან დამამცირებელი საუბრები“.

ახალი წელი და იურისპრუდენცია

ჰერთხია ბაროშვილი

რაც კანონები ამოქმედდება ახალი წლიდან? – ამ თემასთან დაკავშირებით საზოგადოება ხშირად ინტერესდება, რადგან, როგორც წესი, ამა თუ იმ წლის 1 იანვრიდან თითქმის ყოველთვის ადგენენ რაღაც „რეგულაციას“. წინასწარსააღიარებლად რომ ცოცხალი ნაძვების მოჭრა აიკრძალა და ჯარიმები დაენსდა – ეს უკვე ყველამ გაიგო და, ალბათ, გაითავისა კიდევ. ისეთი ტემპებით იღებს პარლამენტი მართლაც საჭირო თუ, ზოგჯერ, საზოგადოებისთვის მტკივნეულ კანონებს, რომ ახალი 2026 წლის 1 იანვრიდან მოგვიწევს – კარგად გავაცნოთ ახალ აკრძალვებს, ახალ ვალდებულებებს, ახალ უფლებებს. ამდენად, ახალი წლისა და იურისპრუდენციის ერთმანეთთან დაკავშირება სულაც არ არის ალოგიკური. სწორედ რომ ალოგიკას მიჰყვება უნივერსიტეტის გაზეთის რედაქციის რჩეული ახალგაზრდა იურისტი, როცა წლის ახალი კალენდარული დღის იურისპრუდენციასთან ბმას ახერხებს. ჩვენი გაზეთი ადრე თსუ-ს სტუდენტზე, იურისტ ნიკა ტეფნაძეზე წერდა, როგორც წარმატებულ პარავარდელზე, რომელმაც საზაფხულო სკოლა პარავარდის უნივერსიტეტში გაიარა. ამ მხრივ მისთვის 2025 წელი დასამახსოვრებელია. როგორი მოლოდინი აქვს ახალგაზრდა იურისტს ახალი წლისადმი? – ამ კითხვაზე პასუხს ნიკა ტეფნაძე პროფესიული კუთხით აყალიბებს.

იურისპრუდენცია და ახალი წელი – ერთი შეხედვით, მათ არ აქვთ საერთო, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ახალ კანონში ამოიკითხავს ადამიანი სიტყვებს – „ამოქმედდეს 2026 წლის 1 იანვრიდან“.

ახალი წლის დამე იმედის სიმბოლოა. დღევანდელ იურისპრუდენციასა და იურისტებს მალულად და შინაგანად იმედი აქვთ, რომ სამართალი ცდილობს იყოს სამართლიანი. ახალი იმედი სამართალს უთუოდ სჭირდება

იურისპრუდენცია – სამართლიანობისა და უსამართლობის მუდმივი ჭიდილია, ახალი წელი კი განახლება, დღესასწაულია.

ჩემთვის ახალი წელი დროის უხილავი ზღვარია, რომლის გადაკვეთაც კაცს აფიქრებინებს პასუხისმგებლობაზე, შეცდომებზე, გამოწვევებზე, წარსულსა და მომავალზე. ერთგვარ შიშსაც იწვევს იგი – რაღაც დამთავრდა, რაღაც იწყება. ჩნდება კითხვა – როგორ დამთავრდა? რა იწყება?

დღევანდელი იურისპრუდენცია წარსულისა და მომავლის მიჯნაზე დგას. დღევანდელი სამართალი წარსულის იარაღს იშუშებს და მომავლის რთულ გზას გაჰყურებს.

როდესაც კედლის კალენდარს თორმეტჯერ მოსწყდება ფურცელი, სწორედ ამ დროს სამართლიანობა მოითხოვს თორმეტივე ფურცელზე წარსული შეცდომების ამოცნობას. საახალწლო სურვილად სამართლიანობის ჩაფიქრებაა ხსნა, ის იურისპრუდენციის თვითმიზანია.

ახალი წლის დამე იმედის სიმბოლოა. დღევანდელ იურისპრუდენციასა და იურისტებს მალულად და შინაგანად იმ-

ნიკა ტეფნაძე

ედი აქვთ, რომ სამართალი ცდილობს იყოს სამართლიანი. ახალი იმედი სამართალს უთუოდ სჭირდება.

ახალი წელი და იურისპრუდენცია ერთ საერთო იდეას იზიარებენ – რწმენას, რომ ხვალინდელი დღე შეიძლება იყოს უკეთესი.

იქ, სადაც დრო ახალ დასაწყისს გვთავაზობს, სამართალი ვალდებულია, რომ ახალი საწყისი სამართლიანობის საფუძველზე ააშენოს. დაე, „ამოქმედდეს 2026 წლის 1 იანვრიდან“ (სამართლიანობისა და უსამართლობის ჭიდილში) სამართლიანობის გამარჯვების იმედი!

წლის სტუდენტური ფოტო

მოულოდნელობის ეფექტი

როგორ დავგეგმოთ ახალი წელი ეკონომიურად? – ეკონომისტი დოქტორანტის რეკომენდაციები

თამარ ღალიანი

2025 წლის გაძვირებული ფასების ფონზე ბევრ ოჯახს ეჭვი უჩნდება: როგორ შევინარჩუნოთ ახალი წლისთვის დღესასწაულის ატმოსფერო ისე, რომ იანვარში მძიმე ფინანსურ „გამოფხიზლებას“ არ შევეჯახოთ? დღესასწაულის მოლოდინის მზიარულ განწყობებს სულ უფრო მეტად გვიფუჭებს მალაზიებში პროდუქტებზე გაზრდილი ფასები, საჩუქრების შესაძენად გასაწევი ხარჯები და ემოციებით დახუნძლული წნეხი – დაფუძნებული შემდეგ ფიქრებზე: როგორ მოვახერხოთ ისე, რომ ახალ წელს გარშემო ყველა გავახაროთ, არც სუფრა გავალარბოთ და ამ ყველაფრის პარალელურად არც ჯიბე დავიკარიელოთ? წინასაახალწლო რეკომენდაციებს თსუ-ს ეკონომიკისა და ბიზნისის ფაკულტეტის დოქტორანტი, ახალგაზრდა ეკონომისტი **ლელა ადუაშვილი** გვთავაზობს. მისი პრაქტიკული რჩევები რეალურ ჩივილებზეა დაფუძნებული და პრაგმატული მიდგომითაა ნაკარნახევი.

„დღესასწაული ტვირთად იქცევა, თუ განუვლი ხარჯები აღემატება ოჯახის მიმდინარე შემოსავალს“

– როგორ უნდა დაგეგმოს ოჯახმა ბიუჯეტი ისე, რომ ახალი წელი მართლაც დღესასწაულად იქცეს და არა სტრესად ფინანსური ტვირთის გამო?

– ოჯახის საახალწლო ბიუჯეტის დაგეგმვა რესურსების ოპტიმიზაციის კლასიკურ ამოცანას წარმოადგენს. შეზღუდული რესურსების ეფექტიანი განაწილებისთვის მნიშვნელოვანია რამდენიმე ძირითადი ეკონომიკური პრინციპის გათვალისწინება, რომლებიც ერთმანეთს ავსებს და მთლიანობაში ფინანსური სტაბილურობის ჩარჩოს ქმნის. პირველ რიგში, აუცილებელია ხარჯების წინასწარი დაგეგმვა. თუ ოჯახი ჯერ კიდევ დეკემბრამდე განსაზღვრავს – რაზე დახარჯოს თანხა, ბიუჯეტი უფრო გამჭვირვალე და კონტროლირებადი გახდება. შემდეგ ეტაპზე ლოგიკურია დანახარჯების პრიორიტეტების განსაზღვრა. ცალსახაა, ყველა საახალწლო შენაძენის სარგებლიანობა მსგავსი არ არის. ამიტომ საჭიროა განვასხვავოთ აუცილებელი და მეორეხარისხოვანი დანახარჯები. ასევე, მნიშვნელოვანია ბაზრის გარემოს შეფასება, კერძოდ, ფასების მონიტორინგი და ინფორმირებულ არჩევანზე დაყრდნობა. ბიუჯეტის დაგეგმვისა და მონიტორინგის მიუხედავად, საახალწლო პერიოდში ადამიანებს ბუნებრივად უჩნდებათ ხარჯვისკენ მაღალი მიდრეკილება, ამიტომ შემდეგი კრიტიკული საკითხია საახალწლო ბიუჯეტის ზედა ზღვრის დანესება. ასეთი ლიმიტი ქმნის ე.წ. „მწვანე ზონას“, რომელიც იცავს ოჯახს ზედმეტი ვალდებულებებისგან და უზრუნველყოფს, რომ ხარჯვა ემოციური იმპულსის შედეგად არ გამოვიდეს კონტროლიდან. დაბოლოს, ყველა ამ ნაბიჯის ეფექტიანობა დამოკიდებულია ოჯახის ფინანსური შესაძლებლობების რეალურ შეფასებაზე. დღესასწაული ტვირთად იქცევა, თუ განუვლი ხარჯები აღემატება ოჯახის მიმდინარე შემოსავალს. ამიტომ მნიშვნელოვანია გავითვალისწინოთ მთავარი პრინციპი: დღესასწაული უნდა მოერგოს ჩვენს ფინანსურ შესაძლებლობებს და არა პირიქით.

„იანვრის ბუფერი“

– როგორ შეიძლება დეკემბერში მიღებულმა ფინანსურმა გადაწყვეტილებამ

ემოციური შოპინგი ყველაზე ხშირად მაშინ იწყება, როცა მალაზიაში შევდივართ კონკრეტული გეგმის გარეშე. სწორედ ამიტომ ეფექტიანი სტრატეგიაა სიის წინასწარი ჩამოწერა. იგი იქცევა გადაწყვეტილების ავტომატიზაციის მექანიზმად, რაც იმპულსურ შესყიდვებს დაახლოებით 40-60%-ით ამცირებს

ბებმა განსაზღვროს იანვრის სტარტი – რა უნდა გავითვალისწინოთ, რომ წელი სტრესულად არ დავიწყოთ?

– ეს კითხვა ნამდვილად აქტუალური ხდება წლის ბოლოს, რადგან დეკემბერი ისედაც ფინანსური წლის დასრულებისა და მომდევნო წლის დაგეგმვის პერიოდია. ამ თვეში ჩვენი ქცევა ქმნის ე.წ. „ფინანსურ ინერციას“ – თუ დეკემბერს იმპულსური ხარჯვით და საკრედიტო რესურსების ზედმეტი გამოყენებით შევხვდებით, იანვარს ვალდებით და შემცირებული ფულადი ნაკადებით დავიწყებთ. აღნიშნულის თავიდან ასაცილებლად დეკემბერში საჭიროა ფინანსური გადაწყვეტილებების რაციონალური დაგეგმვა. პირველ რიგში, ხელფასიდან აუცილებლად უნდა გამოიყოს ე.წ. „იანვრის ბუფერი“ – თანხა, რომელიც კალენდარული წლის დასაწყისში ფიქსირებული ხარჯებისთვის დაგეგმილია. გარდა ამისა, დეკემბერი კარგი დროა ფინანსური წლის შეჯამებისთვის. სასარგებლოა გავანალიზოთ – სად მოხდა ზედმეტი ხარჯვა, რატომ დაირღვა ბიუჯეტი და ამ შეფასების საფუძველზე დავგეგმოთ იანვრის კონკრეტული მიზნები. საბოლოოდ, იანვრის სტრესის თავიდან აცილება ეფუძნება ერთ მარტივ პრინციპს: დეკემბერში მიღებული გადაწყვეტილებები ემოციური იმპულსების ნაცვლად უნდა ეყრდნობოდეს ოჯახის ფინანსური მდგომარეობის შენარჩუნებას. თუ დღესასწაულზე განუვლი ხარჯები იქნება რეალური შესაძლებლობის ფარგლებში, ახალი წელი დაიწყება ფინანსური სტაბილურობითა და ემოციური კეთილდღეობით.

„მნიშვნელოვანია – პრიორიტეტი ადგილობრივ და სეზონურ პროდუქტებს მივანიჭოთ“

– რა არის ყველაზე გონივრული პრიორიტეტები საახალწლო მზადებისას – რაზე უნდა გაკეთდეს აქცენტი, რომ ზედმეტი ხარჯი არ დაგროვდეს?

– ამ პერიოდში მნიშვნელოვანია გავავლოთ მკვეთრი ზღვარი „საჭიროებასა“

და „სურვილს“ შორის. ჩვენი მიზანი უნდა იყოს დღესასწაულისგან მაქსიმალური ფსიქოლოგიური ემოციის მიღება იმგვარად, რომ მინიმალური ფინანსური ზიანი მიადგეს იანვარს. ამისათვის ძირითადი აქცენტი უნდა გაკეთდეს ბიუჯეტის სწორად დაგეგმვაზე, საჩუქრების შეძენის სტრატეგიასა და ლოგისტიკის ოპტიმიზაციაზე. პირველი და ყველაზე მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია დეტალური, მკაცრად სეგმენტირებული ბიუჯეტის შედგენა. მეორე პრიორიტეტი არის საჩუქრების რაციონალური შეძენის სტრატეგიის განსაზღვრა. დაბოლოს, მესამე პრიორიტეტია ლოგისტიკის ოპტიმიზაცია. რაც შეეხება სადღესასწაულო სუფრას, ყველაზე დიდი შეცდომაა ჭარბი რაოდენობისა და ეგზოტიკური, ძვირადღირებული ინგრედიენტების შეძენა. მნიშვნელოვანია – პრიორიტეტი ადგილობრივ და სეზონურ პროდუქტებს მივანიჭოთ. თუ ამ პრიორიტეტებს გავითვალისწინებთ, დეკემბერში შესაძლებელი იქნება ზედმეტი ხარჯების თავიდან არიდება, რაც იანვრის ფინანსურ სტრესს მინიმუმამდე შეამცირებს.

„საკრედიტო ბარათის გამოყენება ბევრს იწვევს როგორც მარტივი გამოსავალი, თუმცა, რეალურად, ის ქმნის გადაუადგმავ ფინანსურ ზეწოლას“

– რა არის ის სამი ყველაზე ტიპური შეცდომა, რომელსაც ოჯახები უშვებენ საახალწლო ბიუჯეტის დაგეგმვისას?

– ოჯახების მიერ საახალწლო ბიუჯეტის დაგეგმვისას ყველაზე გავრცელებული სამი შეცდომაა აშკარად გამოიხატება ფინანსური ქცევის მოდელებში. პირველი და ყველაზე გავრცელებული შეცდომაა ხარჯების განევა წინასწარ შედგენილი ბიუჯეტის გარეშე ან ხარჯების არაეფექტიანი დაგეგმვა. მეორე ყველაზე ტიპური შეცდომაა სესხებისა და საკრედიტო ბარათების აქტიური გამოყენება მოკლევადიანი კომფორტისთვის. საკრედიტო ბარათის გამოყენება ბევრს ეჩვენება როგორც მარტივი

გამოსავალი, თუმცა, რეალურად, ეს ქმნის გადაუადგმავ ფინანსურ ზეწოლას. მესამე შეცდომაა საჩუქრებისა და სადღესასწაულო სუფრის ზედმეტად იდეალიზებული დაგეგმვა, რაც იწვევს გაბერილ ხარჯებს. ოჯახები ხშირად ყიდულობენ ბევრ მცირე, მაგრამ არაეფექტიურ საჩუქარს ან საკვებს ამზადებენ იმაზე უფრო დიდი რაოდენობით, ვიდრე რეალურად სჭირდებათ. ეს არა მხოლოდ ზედმეტი დანახარჯია, არამედ რესურსების არაეფექტიანი გამოყენების კლასიკური მაგალითია. საბოლოოდ, ემოციური ეფექტი სწორედ ქრება, ხოლო ფინანსური შედეგი რეალურ, ხანგრძლივ ტვირთად რჩება. აღნიშნული შეცდომების თავიდან აცილება არ მოითხოვს დიდ ძალისხმევას. საჭიროა მხოლოდ წინასწარი დაგეგმვა, სესხების გამოყენების მკაცრი შეზღუდვა და ემოციურ გავლენებზე თვითკონტროლის გაძლიერება.

„ეფექტიანი სტრატეგიაა სიის წინასწარი ჩამოწერა და ე.წ. „24 საათის წესი“

– როგორ უნდა მართოს ოჯახმა ემოციური შოპინგი, რომელიც დეკემბერში განსაკუთრებით ძლიერდება?

– ემოციური შოპინგი დეკემბერში ერთ-ერთი ყველაზე ძლიერი გამოწვევაა. ეკონომიკაში ამას „ქცევით გადახრას“ ვუწოდებთ. ასეთ დროს ანწყობი მიღებული მცირე სიამოვნება უფრო მნიშვნელოვანი გვეგონია, ვიდრე მომავლის ფინანსური სტაბილურობა. ემოციური ხარჯვის სამართავად ოჯახებს სამი მთავარი სტრატეგია შეგვიძლია შევთავაზოთ. ემოციური შოპინგი ყველაზე ხშირად მაშინ იწყება, როცა მალაზიაში შევდივართ კონკრეტული გეგმის გარეშე. სწორედ ამიტომ ეფექტიანი სტრატეგიაა სიის წინასწარი ჩამოწერა. იგი იქცევა გადაწყვეტილების ავტომატიზაციის მექანიზმად, რაც იმპულსურ შესყიდვებს დაახლოებით 40-60%-ით ამცირებს. შემდეგი ეფექტიანი მეთოდია ე.წ. „24 საათის წესი“, როცა იმპულსურ სურვილზე დაფუძნებული შეძენის გადავადდება ხდება ერთი დღით. ეს მცირე პაუზა საკმარისია იმისთვის, რომ ემოციური იმპულსი განელდეს და ოჯახის ნევრებმა რეალურად შეაფასონ – ნამდვილად გვჭირდება ეს ნივთი თუ უბრალოდ წამიერი ემოციური სურვილია? ამასთან, ემოციური შოპინგი ხშირად უკავშირდება არა საჭიროებას, არამედ სტრესს, დაღლილობას ან იდეალურ დღესასწაულზე წარმოდგენებს. ამიტომ საჭიროა ყურადღების გატანა ისეთ აქტივობებზე, რომლებიც ქმნის ემოციურ და სოციალურ ღირებულებას ზედმეტი ფინანსური ხარჯის გარეშე, როგორცაა ხელნაკეთი საჩუქრების გაკეთება, ძველი დეკორაციების განახლება, უფასო სადღესასწაულო ღონისძიებები, გასეირნება, საერთო სამზადისი და სხვ. ამდენად, ემოციური შოპინგის მართვა უნდა დავიწყებთ არა აკრძალვებით, არამედ შესყიდვებთან გაცნობიერებული ურთიერთობით – როცა ოჯახი თავს უწესებს დროით, ფინანსურ, ემოციურ საზღვრებს და იცავს საკუთარ ბიუჯეტს. ასევე, საჭიროა განხორციელდეს ხარჯების აუდიტი, რათა დადგინდეს ე.წ. „ფინანსური გაფონვის“ წერტილები. ხარჯების ოპტიმიზაციის შემდეგ მიღებული დამატებითი ფულადი რესურსი არ უნდა მოხმარდეს ხარჯვის ზრდას, არამედ მიმართული უნდა იყოს დაზოგვისკენ. ოპტიმალურია, თუ დაზოგვა არის მიზანი, ხოლო ხარჯების ოპტიმიზაცია – ამ მიზნის მიღწევის საშუალება.

რა ტრადიციები შემოგვრჩა და რა შეიცვალა ახალი წლის აღნიშვნის რიტუალებიდან

მაია ბორაძე

ახალი ელემენტები, რაც
კულტურის ღიაობის და
სხვადასხვა გავლენების შედეგია

ნიკოლოზ კინზარიშვილი, საბაკა-
ლავრო პროგრამა „ეთნოლოგიის“ სტუ-
დენტი:

– ახალი წელი სიხარულთან, იმედებ-
თან, ბარაქასთან დაკავშირებული დღე-
სასწაულია. ყველა ელის, რომ ახალი
წელი ახალ სიკეთეებს და პერსპექტი-
ვებს მოუტანს, რომ გასული წლის სიძ-
ნელებსა და დანაკარგებს ძველი წელი
წაიღებს და ახლიდან დაიწყება ათვლა.
შესაბამისად, საჭიროდ მიიჩნევა ახალი
წლის სათანადოდ დახვედრა.

როგორც წესი, საახალწლო რიტუა-
ლები და ტრადიციები ხანგრძლივი ისტო-
რიული განვითარების შედეგია. მათში
ასახულია კონკრეტული საზოგადოებ-
ის მსოფლმხედველობა. საქართველოში
ძველად ახალი წლის აღნიშვნას სხვა-
დასხვა კუთხეში თავისი მახასიათებლე-
ბი ჰქონდა.

სამზადისი ახალი წლის დადგომამდე
იწყება. ტყიდან შეშასა და ბაძგრს (ეკ-
ლიანი მცენარე) მოიტანდნენ (რაჭაში),
დიდ ხეს – საახალწლოს (მთიულეთში)...
სამეგრელოში ჩიჩილაკთან ერთად ამ-
ზადებდნენ „ხიხილს“ (თხილისა და სუ-
როს თაიგულს), საღამოს იკვლებოდა
ლორი, ცხვებოდა კვერები, განატეხები
(რაჭაში), ტაბლა (ლეჩხუმში), ბოკელები
(გურიაში), ბასილები და გოგა (ფშავში).
ამზადებდნენ გვერგვს (რაჭაში), ჩიჩი-
ლაკს (სამეგრელოში, იმერეთში, გური-
აში).

ახალი წლის დილით შინაური მეკვლე
(კლოვიარე, მოფეხე, მაკუჩხური) უნდა
მოსულიყო გობით (ხონჩით, ტაბლით
და სხვ.) ხელდამშვენებული და ოჯახ-
ისთვის ბარაქა და კეთილდღეობა უნდა
ესურებინა. ზოგან მეკვლეს მარცვლე-
ული უნდა მიმოებნია – ხვავის ნიშნად.
იცოდნენ საქონლისთვის, ფრინველის-
თვის, ვენახისთვის და მარნისთვის ახ-
ალი წლის მილოცვა და დალოცვა, ასევე
მარცვლეულის სიმბოლური დათესვაც
უხვი მოსავლის საწინდრად. ცდილობ-
დნენ, ახალ წელს მშვიდად და მხიარულ-
ად დახვედროდნენ.

ახალი წლის მეორე დღე მიიჩნეოდა
ბედობის დღედ. დიდი მნიშვნელობა
ჰქონდა – ვინ მოვიდოდა ამ დღეს გა-
რეშე მეკვლედ, რომელსაც უნდა გა-
ნესაზღვრა მთელი წლის ბედი. ყველა
ცდილობდა, ამ დღეს ახალი ტანსაც-
მლით შეხვედროდა; ასუფთავებდნენ
სახლს და კარ-მიდამოს; ცდილობდნენ,
დაებრუნებინათ განათხოვრებული ნივ-
თები. ამ დღეს არაფერს არ ითხოვდნენ
და არაფერს არ გასცემდნენ. მთაში იც-
ოდნენ „ქანაობა“ (ციგაობა). მხიარულ-
ება უნდა ყოფილიყო. ამ დღეების მა-
ხასიათებელი იყო ლოცვა-დალოცვები.
ბევრი ტრადიციული წესი დღეს ნაწი-
ლობრივ სრულდება ან აღარ სრულდე-
ბა... სამაგიეროდ, ემატება ახალი ელ-
ემენტები, რაც კულტურის ღიაობის და
სხვადასხვა გავლენების შედეგია.

მიუხედავად ამისა, ტრადიციების ძი-
რითადი ნაწილი მაინც შენარჩუნებუ-
ლია – ყველა სასიკეთო მოლოდინითაა
განწყობილი; ცდილობენ მხიარულად
გააცილონ ძველი და შეეგებონ ახალ
წელს; ირთვება ნაძვის ხეები და ჩიჩილა-
კები; მზადდება ტრადიციული კერძები;
საყველათო გახდა გოზინაყის მომზადე-
ბა ახალი წლისთვის.

ტრადიციული ქართული შობა და ახ-
ალი წელი ოჯახზე ორიენტირებული
მნიშვნელოვანი დღესასწაულებია და,
როგორც წესი, სახლში, ახლო ნათესა-

გვებთან ერთად აღინიშნება. ჩემს შემ-
თხვევაში, ამ დღესასწაულებს ჩემს
ხუთსულიან ოჯახთან ერთად ვზეიმობ,
წეს-ჩვეულებების დაცვით, რომლებიც
აერთიანებს ქართულ საზოგადოებაში
გავრცელებულ რელიგიურ, სოციალურ
და სიმბოლურ ელემენტებს.

სამზადისი, როგორც წესი, ახალ
წლამდე რამდენიმე დღით ადრე იწყე-
ბა. სახლი საფუძვლიანად იწმინდება,
რაც სიმბოლურად წარმოადგენს ახალი
წლის დაწყებას წესრიგითა და განახ-
ლებით. საკვების მომზადებას ყველა-
ზე დიდი მნიშვნელობა აქვს. მზადდება
ტრადიციული კერძები, როგორებიცაა:
საცივი, ხაჭაპური, ფხალი და სხვადას-
ხვა ხორცისა და ბოსტნეულის კერძები,
რაც ასახავს სიუხვეს. მიუხედავად იმ-
ისა, რომ ოჯახის ყველა წევრი ერთსა
და იმავე საკვებს არ მიირთმევს, საერ-
თო სუფრის იდეა კვლავ აუცილებელი
რჩება, თავისი საზეიმო გაფორმებით.

ახალი წლის ღამეს სახლში ერთად
ვხვდებით. ოჯახის წევრები ერთმანეთს
ულოცავენ და უსურვებენ ჯანმრთელო-
ბას, წინსვლასა და წარმატებას. შუალამ-
ის შემდეგ სახლში პირველად შემოსულ
ადამიანს ჩვენც დიდ მნიშვნელობას ვა-
ნიჭებთ, როგორც მეკვლეს, რომელიც
გავლენას ახდენს ოჯახის ბედზე მთელი
წლის განმავლობაში. ჩვეულებრივ, სახ-
ლში მეკვლედ ჩვენი ოჯახის წევრი შე-
მოდის ოჯახის დალოცვით.

მართლმადიდებლური კალენდრის მი-
ხედვით, ქართული შობა 7 იანვარს აღ-
ინიშნება. შობის წინა დღეს ატმოსფე-
რო უფრო მშვიდია. ოჯახის ზოგიერთი
წევრი ესწრება ეკლესიის წირვას, ზოგი
კი ამ დღესასწაულს სახლში აღნიშნავს.
ეს დღე არის ოჯახის ერთიანობისა და
სულიერი ფასეულობების, ქრისტეს და-
ბადების გამო დიდი სიხარულის დღე.
საერთო ჯამში, ჩემს ხუთსულიან ოჯახ-
თან ერთად ქართული შობისა და ახალი
წლის გატარება ასახავს ტრადიციის
უწყვეტობას, კულტურულ იდენტობას
და სოციალურ ერთიანობას.

სამოგაო-სადღესასწაულო ციკლი ზემო სვანეთში

ანამარია ზანგანი, კულტურული
და სოციალური ანთროპოლოგიის მა-
გისტრატურის მე-2 კურსის სტუდენტი:

– შობა-ახალი წელი ქართველების
თვის ერთ-ერთი გამორჩეული დღე-
სასწაულია, რომელიც ტრადიციულად
სიბოთით, სუფრის სიუხვითა და საოჯ-
ახო ერთობით აღინიშნება. ისტორი-
ულად, საქართველოს გასაბჭოებამდე,
შობა-ახალი წელი ერთიან სარიტუალო
ციკლს წარმოადგენდა და იხსენიებოდა
„შობა-ახალიწლისწლის“ სახელწოდე-
ბით. საქართველოს სამოციქულო ეკ-
ლესია შობას იულიუსის კალენდრით
(ძველი სტილით) 25 დეკემბერს აღნიშ-
ნავს, რაც თანამედროვე, გრიგორიან-
ული კალენდრით 7 იანვარს ემთხვევა.
1918 წელს საქართველო გრიგორიანულ
კალენდარზე გადავიდა (ახალი სტილი),
რის გამოც დღეს საქართველოში ორი
ახალი წელი აღინიშნება: ოფიციალ-
ურად – 1 იანვარს და ტრადიციულად,
ძველით ახალი წელი – 14 იანვარს. მი-

უხედავად ასეთი გაორებისა, ტრადიცი-
ულ ქართულ ყოფაში ჯერ კიდევ უფრო
მნიშვნელოვანია ძველით ახალი წელი,
რომელიც კვლავ „ნამდვილ ახალწლად“
მოიაზრება.

საქართველოში ყველა ისტორიულ-
ეთნოგრაფიული მხარე ხასიათდება
შობა-ახალი წლის აღნიშვნის მრავალ-
ფეროვანი ტრადიციებითა და რიტუ-
ალებით, თუმცა დღესასწაულის არსი
და მსვლელობა საერთო ქართული ხა-
სიათის მატარებელია. ბევრი ელემენტი
ტრადიციული ქართული კულტურიდან
ნაწილობრივ, მაგრამ მაინც შემოგვჩე-
ხა. თითქმის ყველა მხარეში არსებობენ
ოჯახები, რომლებიც პატივს სცემენ და
არ ივიწყებენ წინაპართაგან მომდინარე
ცოდნას და აქტიურად გადასცემენ მას
ახალ თაობებს.

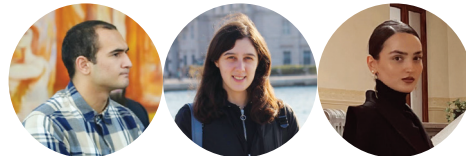
ჩემთვის განსაკუთრებით მნიშვნელო-
ვანი და საინტერესოა, თუ რა ფორმე-
ბით ვლინდება ეს მრავალფეროვნება
სვანეთის ეთნოგრაფიულ მხარეში.

სამოგაო-სადღესასწაულო ციკლი ზე-
მო სვანეთში მრავალ სხვადასხვა რი-
ტუალს მოიცავს. ბალს ზემო სვანეთში
ახალ წელს „ზომხა“ ჰქვია, ბალს ქვე-
მოთ – „კანდა“. საკმაოდ გრძელვადიანი
იყო დღესასწაულის სამზადისის პერი-
ოდი. ადგილობრივების რწმენით, მათ
მიერ შესრულებულ რიტუალებსა და
სანესო ქმედებებზე დიდად იყო დამო-
კიდებული დამდეგი წლის კეთილდღე-
ობა. ტრადიციულად იკვებოდა ღო-
რი, მზადდებოდა სარიტუალო საკვები,
ცხვებოდა სალოცავად განკუთვნილი
პურები – „ლემზირები“. სრულდებოდა
საოჯახო ლოცვა. დღესასწაულის ერთ-
ერთი მთავარი მომენტი იყო მეკვლე-
ობა, რომლის ტრადიციასაც სვანები
დღემდე ვასრულებთ.

გვყავდა ორი მეკვლე – ოჯახის „ქორა
მეჭხი“ და გარე „ქაამე მეჭხი“. აღი-
ონზე საშინაო მეკვლე მოამზადებდა
საახალწლო მისალოც ტაბლას (ღორის
თავს, ლემზირებს, ნაძვის ტოტს და მო-
ნეტებს), ლოცვა-ვედრებით სამჯერ
შემოუვლიდა სახლს და ლოცვითვე შე-
აბიჯებდა ოჯახში, ჩამოუვლიდა ოჯახ-
ის წევრებს, თითოეულს მიულოცავდა
ახალი წლის დადგომას და შეასრუ-
ლებდა ე.წ. „ლიშიამალის“ – ხელის ახ-
სნის რიტუალს. ამ პასუხისმგებლობას
საკუთარ თავზე, ძირითადად, ოჯახის
უფროსი მამაკაცი იღებს. ამასობაში
ოჯახს გარეთა მეკვლევც სტუმრობდა
და მასთან ერთად ყველა მიუსხდებოდა
საზეიმო სუფრას.

შობის დღესასწაულს რაც შეეხება,
ადგილობრივები მას „ქრისტემ“ ან
„ქრისტემ“ უწოდებენ, რაც დიდი მნიშ-
ვნელობის მქონე დღეა. ყველა ოჯახ-
ში შობის დილას, გამთენიისას ლოცვა
სრულდებოდა, რომლის დროსაც აუც-
ილებლად იხსენიებდნენ მიცვალებუ-
ლებსაც. მოქმედ ეკლესიებში ესწრე-
ბოდნენ წირვა-ლოცვას, საღამოს კი სა-
ნათესაო ან სასოფლო თემის ჯგუფები
მართავდნენ ტრაპეზს.

ახალგაზრდა თაობა, რა თქმა უნდა,
ჩართული ვართ იმ ტრადიციებისა და
რიტუალების შესრულების პროცესში,
რომელიც მემკვიდრეობით მივიღეთ
ჩვენი წინაპრებისგან. ყოველივეს პასუ-

ხისმგებლობით ვუდგებით და ვიცავთ
მათ მნიშვნელობას, რათა უცვლელი
ფორმითა და იმავე ღირებულებებით
გადავცეთ ჩვენს შემდგომ თაობებს.

უცვლელია რწმენა იმისა, რომ ახ- ალ წელს მოაქვს ახალი იმედები

ელენე ბერაბი, სადოქტორო პროგ-
რამა „ანთროპოლოგიის“ დოქტორანტი:

– ახალი წლის აღნიშვნა ყველა კულ-
ტურაში სპეციფიკურ რიტუალებთანაა
დაკავშირებული. მიიჩნევა, რომ წლის
შემობრუნებას სათანადოდ სჭირდება
დახვედრა, რათა შემდგომი წელი კე-
თილდღეობით და ბარაქით იყოს სავსე.
ასე იყო და არის ქართულ კულტურა-
შიც. მიუხედავად იმისა, რომ ისტორი-
ულად იცვლებოდა ახალი წლის დადგო-
მის თარიღი და მასთან დაკავშირებული
რიტუალები, უცვლელია რწმენა იმისა,
რომ ახალ წელს მოაქვს ახალი იმედები
და რომ აუცილებელია მას სათანადოდ
შევეგებოთ.

საქართველოს სხვადასხვა კუთხე-
ში საერთო წესების გარდა არსებობდა
მათთვის დამახასიათებელი ელემენტე-
ბი. მაგალითად, გურიამი გავრცელებუ-
ლი ყოფილა ახალ წელს ცეცხლზე გა-
დახტომის ტრადიცია, სვანეთში ხარის
მდინარეზე გაყვანის წესი, რაჭაში ბა-
ჭულებსა და „კერია-ბერიას“ გამოცხო-
ბა სცოდნიათ, ქართლში „აბრამიანის“
ხონჩას ამზადებდნენ და ა.შ. თუ ძველად
ჩიჩილაკი, ძირითადად, დასავლეთ სა-
ქართველოში მზადდებოდა, დღეს უკვე
საყოველთაოდ გამოიყენება და მთელ
საქართველოში ცდილობენ ახალ წელს
სახლში ახალი ჩიჩილაკი ჰქონდეთ.

იცოდნენ სხვადასხვა ცომეულის გა-
მოცხობაც – ცხვებოდა ბასილები, გო-
გები, კვერები. საახალწლო სუფრის
აუცილებელი ატრიბუტი იყო მოხარშუ-
ლი ღორის თავი. იცოდნენ ხილით და
ტკბილეულით „დაბერება“, მარცვლის
„თესვა“, კერის ცეცხლის გაჩაღება. სა-
ყოველთაო იყო მეკვლეობა, რაც დღე-
საც შენარჩუნებულია.

მეკვლე არის შინაურიც და გარეც, მა-
თი შერჩევა წინასწარ ხდება და მოელი-
ან მეკვლის დალოცვას ბედნიერი წლის
დაბედებისთვის.

დროთა ვითარებაში ტრადიციულ ელ-
ემენტებს ახლებიც ემატება. დღეს ახ-
ალი წლის აღნიშვნა ისეთივე კომპლექ-
სური გახდა, როგორიც თავად საზოგა-
დოებაა. მიუხედავად ამისა, რიგი ტრა-
დიციული წესებისა მყარად სრულდება.
ახალ წელს ყველა ოჯახი ტრადიციული
სუფრით ეგვება, ტრადიციულია ამ
სუფრაზე წარმოსათქმელი სადღეგრძე-
ლოები და კერძების და ტკბილეულის
ნაწილი. ახალი წლის ატრიბუტია ჩიჩი-
ლაკი და სამოგაო ნაძვის ხე. ყურადღე-
ბა ექცევა მეკვლეობას. კულტურის ელ-
ემენტების შენარჩუნება ან ყოფიდან
გასვლა მათ ფუნქციურ დატვირთვას
თან, ღირებულებასა და მსოფლმხედ-
ველობათა ცვლასთანაა დაკავშირებუ-
ლი და ბუნებრივი პროცესია. რაც უც-
ვლელია ახალ წელთან დაკავშირებით,
ესაა მოლოდინი უკეთესისა, იმედი, რომ
ახალი წლის სათანადოდ დახვედრა კე-
თილდღეობის საწინდარია.

ჩვენს ოჯახში ტრადიციულად მზად-
დება გოზინაყი, ირთვება საახალწლო
ნაძვის ხე, იშლება სუფრა და ოჯახის
წევრები სიმბოლურ საჩუქრებს ვუც-
ვლით ერთმანეთს. ტრადიციულად ვე-
ლით მეკვლეს და სტუმრებს.

უნივერსიტეტის გაზეთის რედაქციის მიერ გამოვლენილი გამარჯვებულები 2025 წლის ნომინაციებში

ენო ხაულია

უნივერსიტეტის გაზეთის რედაქციისთვის წლის ბოლოს 2025 წლის შეჯამების და განვლილის გაანალიზების დროც დადგა. პირველ რიგში, მადლობა გვინდა ყველა იმ პროფესორს, სტუდენტსა და თსუ-ს ადმინისტრაციის წარმომადგენლებს ვუთხრაოთ, რომლებიც ჩვენი გაზეთის ფურცლებს ავსებენ, სიხარულით მოგვმართავენ მათი აქტივობების გასაშუქებლად, აქტიურად გვანვდიან ინფორმაციას და თანამშრომლობენ რედაქციის ჟურნალისტებთან. თითოეული მათგანი აცნობიერებს ჯერ კიდევ 1927 წლიდან გამომავალი უნივერსიტეტის გაზეთის მნიშვნელობას და გაზეთის ბეჭდური ვერსიის შენარჩუნების ტრადიციას მხარს უზამენ. გაზეთისთვის „ოქროს ხანად“ ითვლება ნიკო კეცხოველის რექტორობის პერიოდი, როდესაც რექტორს – ორთქმავლით მომავალს თბილისისკენ – თურმე ჩამოსვლისთანავე ვაგზალზე მთავრდება უნივერსიტეტის გაზეთის, როგორც მისთვის ძალიან მნიშვნელოვან ცნობარს უნივერსიტეტზე. თსუ-ს მრავალფეროვანი, სისხლსავსე ცხოვრების გაშუქება მომავალში ცნობილი პოეტებისა და მწერლების შემოქმედების ასახვასაც მოიცავდა მაშინ. საუნივერსიტეტო გაზეთის არაერთი სტრატეგიული მიდგომით დაფასება როინ მეტრეველის რექტორობის პერიოდსაც უკავშირდება. თსუ-ს ყველა მნიშვნელოვან სხდომასა თუ აკადემიური საბჭოს ყველა თავყრილობაზე რექტორს გაზეთის წარმომადგენელი ახლდა, რომლის მიერ შედგენილ სტატიებს როინ მეტრეველი პირადად ეცნობოდა.

რა შეიცვალა 2006 წლიდან, როდესაც მე (ნინო კაკულია) უნივერსიტეტის გაზეთის რედაქტორად მომიწევს? რექტორ გიორგი ხუბუას მხარდაჭერით გაზეთის ახალი კონცეფცია შეიქმნა და რედაქციაში აყვანილი ჟურნალისტებისთვის პირველად მოეწყო შესაბამისად აღჭურვილი სამუშაო სივრცე. ალექსანდრე (სანდრო) კვიტაშვილის რექტორობისას გაზეთის რედაქციამ მასშტაბურად აღნიშნა გაზეთის 85 წლის იუბილე. რექტორ ვლადიმერ (ლადო) პაპავას პერიოდი გაზეთის რედაქციისთვის იმ მხრივ იყო შთამბეჭდავი, რომ რექტორის ხელშეწყობით გაფართოვდა რედაქციის საქმიანობა და შეიქმნა სატელევიზიო პროექტები – „სუპერ-ეგო“, „უნივერსია“, „საჯარო ლექცია“, რომლებიც გადაცემოდა საზოგადოებრივი მაუწყებლის მეორე არხის ეთერში. სწორედ მისი მხარდაჭერით შეიქმნა ახალი პროექტი – „პუბლიცისტური ნარკვევები“, რომლის ფარგლებშიც გამოიცა კრებულები უნივერსიტეტის დამფუძნებლებსა და ღვაწლმოსილ პროფესორებზე. ლადო პაპავა გახლდათ, ასევე, ის რექტორი, რომელიც ყველა საუნივერსიტეტო სხდომასა თუ შეკრებაზე უნივერსიტეტის გაზეთის მნიშვნელობას წარმოაჩენდა და ჟურნალისტებს თავისუფალი სიტყვის უფლებებს უპირობოდ ანიჭებდა. რექტორ გიორგი შარვაშიძის ინიციატივითა და ხელშეწყობით შეიქმნა უნივერსიტეტის გაზეთის ელექტრონული გვერდი – **gazeti.tsu.ge**, რომლის ფარგლებშიც ინტენსიური გახდა საუნივერსიტეტო ინფორმაციის მკითხველისთვის მიწოდება. მისი რექტორობისას სატელევიზიო პროექტები, რომლებიც საუნივერსიტეტო ცხოვრებას მრავალი ასპექტით ასახავდნენ (ქრონიკები, ფილმები, საჯარო ლექციები), გადაიცემოდა რეგიონული ტელე-

ვიზიების ეთერებში, რაც რეგიონების მოსახლეობისთვის უნივერსიტეტის პოპულარიზაციას უწყობდა ხელს. **ჯაბა სამუშიას** რექტორობის პერიოდში უნივერსიტეტის გაზეთის რედაქცია თსუ-ს საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტის შემადგენლობაში გადავიდა და განახლდა გაზეთის კონცეფცია – ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტად თსუ-ს სტუდენტების ფართოდ წარმოჩენა იქცა. სწორედ ამ პერიოდში შეიქმნა სტუდენტური ჩანართი სახელწოდებით – „სტუდენტური ფურცელი“ (წარსულში გაზეთის ერთ-ერთი მთავარი ჩანართის სახელდება, რომლის ინიციატორები იყვნენ მაშინდელი სტუდენტები დათო ტურაშვილი, ფიქრია ჩიხრაძე, ირმა რატიანი და სხვ.). ჯაბა სამუშიას ხელმძღვანელობის პერიოდს უკავშირდება, ასევე, გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტის“ **დიზაინის განახლება**. თითოეული რექტორის წვლილი დიდია იმ მხრივ, რომ უნივერსიტეტის გაზეთი ვითარდება და იმედია, დანაშნული განათლების ახალი რეფორმა კიდევ უფრო მეტად გაითვალისწინებს ტრადიციას – სწორედ უნივერსიტეტის სივრცეში და სწორედ ბეჭდურად ვრცელდებოდა გაზეთი „თბილისის უნივერსიტეტი“, რომელიც უკვე 98 წლისაა.

ნომინაციები და გამარჯვებულები

მათი სახელები, ვინც მხოლოდ 5 წუთში დასახელდა თსუ-ს გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტის“ რედაქციის მუშაობის პროცესიდან გამომდინარე, ჩამოვწერეთ ჩვენ მიერ შერჩეული ნომინაციების შესაბამისად. ნუ დაგვძრახავთ, თუკი ამ 5 წუთში სხვამ დაიკავა თქვენი ადგილი (შეგნებულად არ ვასახელებთ წარმომადგენლებს თსუ-ს ხელმძღვანელობიდან).

ვლადიმერ (ლადო) პაპავა – წლის რესპონდენტი;

რევაზ შანიძე – წლის ინფორმაციის მეცნიერებაზე;

თემურ ნადარეიშვილი – წლის მრჩეველი რედაქციისთვის;

თამარ ვეფხვაძე – რედაქციის ყველაზე ერთგული მეგობარი;

ქეთევან ხუციშვილი – საუკეთესო მდიასთან თანამშრომლობაში;

ლია ქაროსანიძე – წლის ენის ქომაგი;

გოგი გოგოლაშვილი – წლის ყველაზე ინიციატივიანი;

დიმიტრი კორძაია – გაზეთის ყველაზე დიდი ქომაგი;

ვახტანგ ლიჩელი – გაზეთის წლის საუკეთესო მკითხველი;

ავთანდილ სილაგაძე – გაშუქების თვალსაზრისით ყველაზე თავშეკავებული რესპონდენტი;

ინესა მერაბიშვილი – ყველაზე გულუხვი კომპლიმენტების ავტორი;

ნინო ჩიქოვანი – წლის კულტუროლოგი, რომელიც თავის სფეროზე ყველაზე ხშირად გვანვდიდა ინფორმაციას;

ირინე დარჩია – წლის ყველაზე კომუნიკაბელური ქალი მეცნიერი;

მანანა გელაშვილი – გაზეთის წლის ყველაზე მაღლიერი ქალბატონი;

ეკატერინე ნაფროზაშვილი – ყველაზე მეტი კონფერენციის ორგანიზატორი და გაზეთის გულუხვი ინფორმატორი;

რისმაგ გორდეზიანი – წლის ტკივილი;

თედო დუნდუა – წლის უეცარი დანაკარგი;

ნიკა ტაფნაძე („ჰარვარდელი“) – წლის ყველაზე გულისხმიერი სტუდენტი;

ნინო უგრეხელიძე – ყველაზე ყურადღებიანი და გულისხმიერი ხელმძღვანელი;

ეკატერინე ფირცხალავა – ყველაზე აქტიური გაზეთის რედაქციის წევრი;

ნინო ჩარკვიანი – წლის აღმოჩენა რედაქციისთვის;

თეა გერგაძე – ყველაზე სხარტი და მობილიზებული;

ნუნუ ოვსიანიკოვა – რედაქციის ყველა თხოვნაზე მთელი ძალიანებით რეაგირებს;

გოჩა ჯანელიძე – ყველაზე ყურადღებიანი;

ნინო მარუაშვილი – ყველაზე მეტი ჯაფა აქვს რედაქციისთვის განეული;

ხათუნა ჩუგოშვილი – ყველაზე კეთილგანწყობილი;

მანონი ჯოჯუა – გაზეთის რედაქციისთვის (და არა მარტო) წლის ფიფქია;

წლის რესპონდენტი – 2025

2025 წელს თსუ-ს ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის პროფესორს, აკადემიკოს ვლადიმერ (ლადო) პაპავას 70 წელი შეუსრულდა. მისი იუბილე დიდი ღონისძიებით აღინიშნა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და ამ დღისთვის გამოიცა სპეციალურად ნიგნი – „ეკონომიკური მეცნიერება და საქართველოს ეკონომიკა“, I ტომი. (გამომცემლობა „უნივერსალი“). უნივერ-

სიტეტის გაზეთის რედაქციას არაერთი საბაბი ჰქონდა – გაზეთის ფურცლებზე ხშირად წარმოეჩინა ლადო პაპავას მიღწევები, რომელიც ამჯერად მხოლოდ 2025 წლის პერიოდს მოიცავს:

1. აკადემიკოს ვლადიმერ (ლადო) პაპავას ნიგნი „რეტროეკონომიკიდან სანქციონომიკამდე: ესეები არატრადიციულ ეკონომიკაზე“ (From Retroeconomics to Sanctionomics: Essays on Unconventional Economics), რომელიც 2024 წელს გამოიცა აშშ-ში, 2025 წელს CORE Academy-ის მიერ ინგლისურიდან ითარგმნა ჩინურ ენაზე და გამოიცა ჰონგ-კონგში, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში;

2. აკადემიკოსი ვლადიმერ (ლადო) პაპავა არჩეულ იქნა დიდი ბრიტანეთის სამეფო ეკონომიკური საზოგადოების საპატიო წევრად;

3. აკადემიკოსი ვლადიმერ (ლადო) პაპავა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ დაჯილდოვდა ფილიპე გოგიჩაიშვილის სახელობის მედლით;

4. აკადემიკოსი ვლადიმერ (ლადო) პაპავა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პაატა გუგუშვილის სახელობის ეკონომიკის ინსტიტუტის მიერ დაჯილდოვდა პაატა გუგუშვილის სახელობის მედლით;

5. აკადემიკოს ვლადიმერ (ლადო) პაპავას ქუთაისში აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ მიენიჭა საპატიო დოქტორის წოდება;

6. აკადემიკოს ვლადიმერ (ლადო) პაპავას გრიგოლ რობაქიძის უნივერსიტეტის მიერ მიენიჭა საპატიო დოქტორის წოდება;

7. აკადემიკოს ვლადიმერ (ლადო) პაპავას სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ მიენიჭა საპატიო დოქტორის წოდება.

გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტის“ რედაქცია ყველა პროფესორს, სტუდენტსა და ადმინისტრაციის წარმომადგენელს მადლობას უხდის თანამშრომლობისთვის, მხარდაჭერისთვის და განუვლი სამსახურისთვის!

გილოცავთ დამდეგ 2026 წელს!

„შობა-ახალწელინადი“ - 2026 წლის სიახლე ქართულში

ბარბარიზმი არის სიტყვა, რომელიც ყოველივე საჭიროების გათვალისწინებით შემოაქვთ ენაში, – წერდნენ ჯერ კიდევ მე-19 საუკუნეში და მას მოედურ სიტყვებს უწოდებდნენ ირონიით. სულხან-საბამ თავის ლექსიკონში იმდროინდელი ბარბარიზმები შეიტანა და მათი ქართული შესატყვისები შეახსენა საზოგადოებას.

ქართული ენა მეტ-ნაკლებად მოერია რუსული ენიდან შემოსულ ბარბარიზმებს, ეს საკითხი საკმაოდ კარგადაცაა შესწავლილი, არსებობს რუსიზმების ლექსიკონიც. 90-იანი წლებიდან ქართულ ენაში მოძალბებულ ანგლიციზმებსაც გულდასმით შესწავლა სჭირდება იმის დასადგენად, რომელი სიტყვები ჩაითვალოს ბარბარიზმებად.

როგორც ცნობილია, სიტყვისთვის კვალიფიკაციის მინიჭება ლექსიკოგრაფიის კვლევა-დაკვირვების საგანია. შემოსული სიტყვების ხელაღებით ბარბარიზმად გამოცხადება, ცხადია, გაუმართლებელია და მეორეც, მისი შესატყვისის შერჩევა-დადგენასა და შემდეგ დამკვიდრებას გარკვეული დრო სჭირდება.

მაგალითად, არის თუ არა საახალწლო რუსული სიტყვა – ხლაპუშკა – ბარბარიზმი? ხლაპუშკა ძველი რუსული მუსიკალური ინსტრუმენტია, ხის ორი ფირფიტა, რომლებიც ტკაცუნის ხმას გამოსცემს. ხლაპუშკის მნიშვნელობა გაფართოვდა და მოგვიანებით საახალწლო ნივთს დაერქვა, ამ მნიშვნელობითვე შემოვიდა ქართულში. აქ საკითხი ასე დგას: დავტოვოთ რუსული ხლაპუშკა თუ შევუსაბამოთ ქართული მსგავსი ხმის გამომცემი სიტყვები: ტკაცუნა, კაპუნა? ამ და სხვა საკითხებზე მუშაობენ და მასალებს ქართული ტერმინობანკის ვებგვერდზე აქვეყნებენ თსუ-ს არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის თარგმნითი ლექსიკონებისა და სამეცნიერო ტერმინოლოგიის განყოფილების თანამშრომლები. დღეს გთავაზობთ ახალ წელთან დაკავშირებულ 10 ბარბარიზმს და მათ სავარაუდო შესატყვისებს.

ბარბარიზმები, რომლებიც შობა-ახალწელინადს უკავშირდება

სნეგავიკი (რუს.) / სნოუმენი (ინგლ.) – თოვლის კაცი

იოლკა (რუს.) – ნაძვის ხე

ხალადეცი (რუს.) – ღაბა

სნეგურაჩკა (რუს.) – ფიფქია

სეკრეტ სანტა (ინგლ.) – საიდუმლო სანტა

ქრისტმას სპარკლები (ინგლ.) – საშობაო ნათება

ქრისტმას გიფტი (ინგლ.) – საშობაო საჩუქარი

ქრისტმას ივენთი (ინგლ.) – საშობაო დღესასწაული

ქრისტმას ვაიბები (ინგლ.) – საშობაო/საახალწლო განწყობა

ქრისტმას დეკორეიშენები (ინგლ.) – საშობაო/საახალწლო მორთულობა

ჯინჯერ ბრედი (ინგლ.) – ბასილაკი

მომზადდა თამარ ხათიაშვილმა (თსუ-ს არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის განყოფილების მეცნიერ-თანამშრომელი)

ლადო მინაშვილის საჯარო ლექცია, რომელიც ვაჟა-ფშაველას გარდაცვალებიდან 110 წლისთავს მიეძღვნა

შპრთხია ბაროშვილი

28 ნოემბერს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტური გაერთიანება „ფილოლოგთა კლუბის“ მორიგი მუდმივმოქმედი სემინარი „საუბრები ლიტერატურასა და ხელოვნებაზე“ გაიმართა, რომლის ფარგლებშიც მოხსენება სახელწოდებით: „ბუნების გრძნობისა და ბუნების გაგების საკითხი ვაჟა-ფშაველას შემოქმედებაში“ პროფესორმა **ლადო მინაშვილმა** წააკითხა. როგორც „ფილოლოგთა კლუბის“ ხელმძღვანელი ბექა ბალათურია ამბობს, სტუდენტებმა საჯარო ლექციის თემა სიმბოლურად ვაჟა-ფშაველას გარდაცვალებიდან 110 წლისთავს დაუკავშირეს. „როგორც ცნობილია, ვაჟა სწორედ ჩვენი უნივერსიტეტის კედლებში გარდაიცვალა, ამიტომ ამ შეხვედრას სიმბოლური ხასიათიც ჰქონდა“, – ამბობს ბექა ბალათურია.

მისივე ინფორმაციით, ლადო მინაშვილის საჯარო ლექცია „ფილოლოგთა კლუბისათვის“ რიგით მეექვსე ღონისძიება იყო. „ჩვენი კლუბი ოფიციალურად დაარსდა 2025 წლის 8 აპრილს, პირველად გაიმართა აკადემიკოს ელგუჯა ხინთიბიძის საჯარო ლექცია თემაზე: „ვეფხისტყაოსნის სიყვარული“,

რომელსაც მოჰყვა სხვა შეხვედრებიც პოეტ ლია სტურუასთან, მომღერალ ნანული აბესაძესთან... ჩატარდა რევაზ სირაძის ხსოვნის საღამო, სტუდენტთა გასვლითი ღონისძიება საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში და სხვ.

ჩვენი კლუბი დღეს ქართული ფილოლოგიის მიმართულების 50-მდე სტუდენტს აერთიანებს და დაარსებისთანავე ჩვენი მთავარი მიზანი გახდა ის, რომ კლუბი ყოფილიყო ერთგვარი ხიდი ახალ და ძველ თაობას შორის და სტუდენტებს ჰქონოდათ საშუალება – ჩვენი ღონისძიებებით კიდევ უფრო გაეღრმავებინათ თავიანთი ცოდნა და მიეღოთ მნიშვნელოვანი გამოცდილება. სწორედ ამიტომ მოვიწვიეთ ჩვენს მორიგ სტუმრად ყველასათვის საყვარელი ლექტორი ლადო მინაშვილი, რომელმაც აუდიტორია მისეული გამორჩეული თხრობის სტილით ვაჟა-ფშაველას სამყაროში ამოგზავნა. საჯარო ლექცია, ჩვენი ტრადიციის თანახმად, ჰიმნ „გაუდეამუსის“ თანხლებით გაიხსნა, ხოლო დასასრულს სიმბოლურად შესრულდა ვაჟა-ფშაველას ლექსზე შექმნილი ერთ-ერთი რომანსი.

საჯარო ლექციას დაესწრნენ ყველა თაობის წარმომადგენლები, ლადო მინაშვილის როგორც ყოფი-

ლი, ისე ახლანდელი სტუდენტები, აბიტურიენტები, სკოლის მოსწავლეები და ა.შ. ლექციის დასაწყისში ბატონ ლადოსა და დამსწრე საზოგადოებას მიესალმა ფაკულტეტის დეკანი დარეჯან თვალთვაძე. საჯარო ლექციას დაესწრო ჩვენთვის ასევე საყვარელი ლექტორი და ბატონი ლადოს მეგობარი ელგუჯა ხინთიბიძეც. აქვე აღვნიშნავთ, რომ ლექციის ბოლოს გადაღებულმა საერთო ფოტომ, სადაც უკანა ფონზე ვაჟა და რუსთველია, სოციალურ ქსელში დიდი მოწონება დაიმსახურა.

ღონისძიების ბოლოს ბატონ ლადოს კლუბის სახელით გადავეცით სამახსოვრო სერტიფიკატი და ის დაგვიბრდა, რომ მსგავს საინტერესო საჯარო ლექციას სამომავლოდაც ხშირად წაგვიკითხავს. ჩვენ მოხარულნი ვართ, რომ საჯარო ლექციის ვიდეოჩანაწერები შემოვიწახეთ და ავტვირთეთ ჩვენს Facebook და YouTube გვერდებზე, რითაც კიდევ უფრო გავამდიდრეთ ჩვენი მართალია, პატარა, თუმცა უკვე დიდი ოქროს ფონდი. „ფილოლოგთა კლუბს“ წინ დიდი გეგმები გვაქვს და ჩვენ სულ მალე მრავალი საინტერესო ღონისძიებით დავებრუნდებით“, – აღნიშნა ბექა ბალათურია.

წლის გამარჯვებული ფოტო

ელგუჯა ხინთიბიძე და ლადო მინაშვილი
ფოტო: ბექა ბალათურია

რატომ ფიგურირებს კემბრიჯში მომზადებულ ენციკლოპედიაში შეტანილ მის ბიოგრაფიაში ახალი წელი და 1 იანვარი?

ენო ჯაფარიძე

მითქვამს ისე არავინ „მზებობს“ ამ სამყაროში, როგორც 1 იანვარს დაბადებულნი. ახალი წლის ჯადოსნური განწყობა რამდენად მოქმედებს ამ დღეს დაბადებულთა ილბაღზე – ამას ცხოვრება გვიჩვენებს, მაგრამ ის კი ფაქტია – 1 იანვრის იუბილარი განსაკუთრებული ზეიმის მომსწრეა ყოველთვის. ასეთი „მზე“ იყო **მიხეილ ქურდიანი**, სანამ შემთხვევით მხოლოდ ერთი რამ არ მოხდებოდა მის ცხოვრებაში – იგი ნაადრევად „გარდევდა ამ სოფლითგან და შეეძინა ერსა თვისსა“. მას შემდეგ 15 წელი გავიდა და, მიუხედავად ამისა, მის ოჯახში დღემდე, ყოველ ახალ წელს, ახალი წლის შემობრძანებასთან ერთად აღნიშნავენ „მიშას“ დაბადების დღეს. ამის მოთავეა მისი მეუღლე – სოფო ლობჯინძე, რომელსაც მიხეილ ქურდიანი სიყვარულით „სოფიკოლის“ ეძახდა. მათი ქალიშვილი ელენე ქურდიანი და სოფო 1 იანვარს დღემდე დიდი სიხარულით მასპინძლობენ „მიშას“ მეგობრებსა და ახლობლებს. ამ დღეს ბატონი მიხეილიც ყოველთვის განსაკუთრებით აღნიშნავდა – ვინ აღარ სტუმრობდა თურმე ბრწყინვალე მოუბარსა და გასაოცარი იუმორის პატრონს, აგერ უკვე წლები რომ იგონებენ მისეულ ამბებსა და პატარ-პატარა ემბაკობებს. ოჯახი დღესაც მისი ხსოვნის ირგვლივ ტრიალებს და ეს სიკეთეა სწორედ, რომ ამოძრავებს დედამიწას.

პროფესორ მიხეილ ქურდიანის სახელი დღეს უკვე ადამიანთა იმ კატეგორიას ეკუთვნის, რომლებმაც თავისი მემკვიდრეობით უკვდავება შეიძინეს. მისი ცხოვრება უწყვეტი მოძრაობა იყო ცოდნისკენ, სიტყვისკენ, აზრის სიღრმისკენ და, რაც მთავარია, ადამიანისკენ. მიხეილ ქურდიანის ბიოგრაფია შეტანილია კემბრიჯში მომზადებულ ენციკლოპედიაში – „XX საუკუნის გამოჩენილი ადამიანები“.

მიხეილ ქურდიანმა ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის ხარისხი 1995 წელს მოიპოვა, ხოლო 1998 წელს დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია ორ სპეციალობაში – „ენათმეცნიერების

მიხეილ ქურდიანის ოჯახი

თეორია და ისტორია“ და „ლიტერატურის თეორია“. მისი სადისერტაციო თემა – „საერთო-ქართველური ვერსიფიკაციული სისტემა და ლექსთწყობის ზოგადლინგვისტური თეორია“ – დღემდე ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ნაშრომად ითვლება ამ სფეროში. პროფესორი მიხეილ ქურდიანი იყო 300-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი, საზოგადო და პოლიტიკური მოღვაწე. იგი ფლობდა 14 ენას, მათ შორის, იბერიულ-კავკასიურ, სემიტურ, ინდო-ევროპულ და ძველი აღმოსავლეთის მკვდარ ენებს.

2007 წელს მიხეილ ქურდიანის ავტორობით გამოიცა ფუნდამენტური მონოგრაფია – „იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერების საფუძვლები“. მონოგრაფიაში, რომელიც 1040 გვერდს მოიცავს, იგი ლინგვისტური არგუმენტების მოხმობით უბრუნდება იბერიულ-კავკასიურ ენათა გენეტიკური ერთიანობის თეორიას და ივანე ჯავახიშვილისეულ-ისა და არნოლდ ჩიქობავას ლოგიკის კვალს მიჰყვება. გამოჩენილი ლექტორი იყო. ვისაც მისი მჭევრმეტყველება მოუსმენია, ვინც უდიდესი ცოდნით დატვირთულ მის ლექციებს დასწრებია, არასოდეს დაავიწყდება მიხეილ ქურდიანი და არც ავიწყდებათ მის მშობლიურ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და აკაკი წერეთლის სახელობის ქუთაისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.

დიახ, დიდია მიხეილ ქურდიანის მემ-

კვიდრეობა, მაგრამ ციფრებსა და ტიტულებზე მეტად ის ადამიანური სინათლით დარჩა მესხიერებაში. მისი მეგობარი, პროფესორი **გოგი გოგოლაშვილი** განსაკუთრებული სითბოთი ისხენებს ახალი წლის პირველ დღეებს, როცა ტელეფონით ულოცავდნენ მეგობარს დაბადების დღეებს და მის ორიგინალურ, სიტყვამოსწრებულ, ლიმილიან პასუხს ელოდნენ:

„მიხეილ ქურდიანი დააკლდა ჩვენს ახალ წელს... დააკლდა ოჯახს... დააკლდა სამეგობროს... დააკლდა ქართულ ფილოლოგიას... დააკლდა ქართულ მწერლობას... დააკლდა უნივერსიტეტს... თხუთმეტი წელი არ არის ცოტა დრო... ეს დრო დავიწყებისთვისაც საკმარისია და იმის გასაზრებლადაც – რა ფასი აქვს ამ დანაკლისს...“

ვფიქრობდი, საახალწლო განწყობისათვის რა გავიხსენო, მიხეილზე ფიქრთა ჯარს რა წარუძღვანო წინ-მეთქი... არჩევანი დიდზე დიდია... ყოველ გახსენებაზე კი მოგონებათა რიგში მისი არაორდინარული, სხვათაგან გამორჩეული, ლიმილიანი ისტორიები და თავგადასავლები მოდის წინა პლანზე; მის მიერ ნაამბობი, ნამდვილი თუ ოდნავმეფერადებული ისტორიები დღესაც ხალხის მატებს ჩვენს ცხოვრებას... ერთ ამბავს თავად ისხენებდა ლიმილით: თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტი პარალელურად ლენინგრადის უნივერსიტეტში ისმენდა

მიხეილ ქურდიანი

ლექციებს ესთეტიკაში; წარმატებულ მსმენელად ითვლებოდა იქაც. ამ პერიოდში თბილისში მხოლოდ სესიებზე ჩამოდიოდა და, მიუხედავად ამისა, ფრიადოსანი იყო... წლის ბოლოს, ცხადია, გაცდენები დაუგროვდა და, იმდროინდელი წესის შესაბამისად, დეკანმა მიხეილ ქურდიანი გასარიცხ სტუდენტთა სიაში შეიყვანა. სანამ ბრძანებაზე ხელს მოაწერდა, რექტორს გარიცხვის კანდიდატთა აკადემიური მოსწრების შესახებ ინფორმაცია მოუთხოვია – როგორ სწავლობენო. მიხეილის სახელი რომ დაუნახავს, გაკვირვებულს უკითხავს – კი, მაგრამ, ფრიადოსანი უნდა გამარიცხვინოთ? არ ელოდა ამ კითხვას თურმე დეკანი და თავი „უმართლებია“: „განგებ სწავლობს, ბატონო, ფრიადებზე, რომ ვერ გავრიცხოთ...“ ჰოდა, „განგებ“ სწავლობდა ფრიადებზე, „განგებ“ იყო კარგი მეგობარი, „განგებ“ იკვლევდა წარმატებით ლიტერატურულ პროცესებსა თუ ლინგვისტურ პრობლემებს... „განგებ“... „განგებ“... ყველაფერს „განგებ“ აკეთებდა... შემთხვევით მხოლოდ განეშორა სააქაოს“, – წერს გოგი გოგოლაშვილი.

მიხეილ ქურდიანი 2010 წელს გარდაიცვალა. მეთუთმეტე წელია – დაბადების დღისა და საახალწლო მილოცვებს თითქმის ზეციურ საქართველოში იღებს. ჩვენ კი აქ, მიწაზე, მის სიტყვას, მის ლიმილსა და მის მეცნიერულ მემკვიდრეობას ვუფრთხილდებით.

ახალი წლის დღესასწაულის ეფექტი და ბედნიერების ჰორმონის მაცდური შედეგი

გვესაუბრება თსუ-ს ახალგაზრდა ექონომისტი, დოქტორანტი გიორგი კობრიძე

– როგორ ავიცილოთ თავიდან სპონტანური ხარჯები

– საახალწლო დღესასწაულისთვის ბიუჯეტი პრიორიტეტების განსაზღვრის საფუძველზე უნდა განაწილდეს. ოჯახი შეგვიძლია განვიხილოთ, როგორც გარკვეული ჯგუფი, სადაც, ძირითადად, 2-3 თაობა არის წარმოდგენილი. მათ გააჩნიათ განსხვავებული პრიორიტეტები, რაც იმას ნიშნავს, რომ ბიუჯეტი ერთობლივად უნდა დაიგეგმოს: გონებრივი იერიშის ეფექტით ყველა გააჟღერებს იდეებს, პრიორიტეტებს... შემდეგ ეს ყველაფერი მონესრიგებული ფორმით დალაგდება და გამზადდება საერთო ბიუჯეტი ოჯახური საჭიროებების გათვალისწინებით. წინასწარი განერაუტებულია, რადგანაც ხშირად სწორედ სპონტანური ხარჯები იწვევს იმას, რომ ახალი წელი ფინანსურ ტვირთად იქცევა.

– რას აჩვენებს პრაქტიკა – როგორ იქცევიან ადამიანები ახალი წლის მოლოდინისას?

– დეკემბერი, თავისი არსით, საკმაოდ საინტერესო თვეა, განსაკუთრებით იმ კუთხით, რომ, როგორც წესი, იზრდება ხარჯები. დეკემბერში ადამიანები უფრო მიდრეკილები არიან დახარჯონ, თანაც დახარჯონ უმიზეზოდ. შეგვიძლია ამას ახალი წლის დღესასწაულის ეფექტი დავარქვათ. შესაბამისად, დეკემბერში მიღებული გადაწყვეტილებები პირდაპირ აისახება იანვრის სტარტზე და, ხშირ შემთხვევაში, ნეგატიურად. ეკონომიკაში ხშირად ვუშვებთ, რომ ადამიანები რაციონალურ გადაწყვეტილებებს იღებენ, თუმცა, პრაქტიკა აჩვენებს, რომ ეს ასე არ არის. საუკეთესო რჩევა ალბათ ისაა, რომ დღესასწაულის გამო არ უნდა გავზარდოთ ვალდებულებები და მეტიც – ვიფიქროთ გარკვეულ დანაზოგზე.

– როგორი სტრატეგია უნდა შევიმუშაოთ ემოციური შოპინგისას?

– როგორც უკვე აღვნიშნე, საჭირო არის ბიუჯეტის წინასწარი განაწილება, რაც, თავისთავად, მოიცავს ხარჯების გათვალისწინებას. ყველაზე ხშირი შეცდომაა სწორედ ესაა – საყიდლებზე გასვლა საჭირო ნივთების/პროდუქტების სიის გარეშე. მეორე, ჩემი აზრით არანაკლებ მნიშვნელოვანი, არის ემოციური შოპინგი. ახალი წლისთვის ადამიანის ორგანიზმში დოფამინის – ბედნიერების ჰორმონის – დოზა გაზოგადდება. ეს ასტიმულირებს ადამიანს და ეიფორიის შეგრძნებას ქმნის, თუმცა მოკლევადიან პერიოდში. ახალი წლის დღესასწაული ზუსტადაც რომ ამის კატალიზატორია. მესამე, რაც შემიძლია დავასახელო, არის ვალდებულებების აკუმულაცია.

იმისთვის, რომ ეფექტიანად ვმართოთ ემოციური შოპინგი, საჭიროა პირველად მიზნის იდენტიფიცირება და რაციონალურობის დადგენა. დეკემბერში ეს, ძირითადად, დაკავშირებულია წინასახალწლო განწყობასთან. ერთ-ერთი

გიორგი კობრიძე

ეფექტიანი ბერკეტი არის საყიდლების ჩამონათვალის სიის გაკეთება, სადაც ყველაფერი პრიორიტეტებისა და ღირებულების გათვალისწინებით შეგვიძლია დავაჯგუფოთ. იმას, რაც არ იქნება ღირებული და პრიორიტეტული, გავდევთ შემდეგი დღისთვის. უმეტეს შემთხვევაში, ემოციური შოპინგის ეფექტი ქრება. მნიშვნელოვანია, პროცესში დავსვათ კითხვა – „საჭიროა თუ სასურველია“? პირადი გამოცდილებითაც გეტყვით, რომ ეს კითხვა მნიშვნელოვნად ამცირებს იმპულსური გადაწყვეტილებების ალბათობას.

1 იანვარს დაბადებულთა შორის მხოლოდ 4 უნივერსიტეტელი პროფესორი აღმოვაჩინეთ

გვანცა ვარამაშვილი თსუ-ს იურ-იდიული ფაკულტეტის დოქტორანტი და ასისტენტი ადმინისტრაციული სამართლის მიმართულებით, პარალელურად კი სსიპ საქართველოს იუსტიციის სასწავლო ცენტრის დირექტორის პოზიციას იკავებს. მისთვის 1 იანვარი განახლებას, მიზნების გადახედვას და ახალი ეტაპის დაწყებას უკავშირდება, თუმცა, აღნიშნავს, რომ ამ თარიღს თან ახლავს გარკვეული გამოწვევა.

„პირველ იანვარს დაბადება განსაკუთრებული შეგრძნებას ბადებს – თითქოს შენი პირადი დღესასწაული მთელი მსოფლიოს ახალ დასაწყისს ემთხვევა. თუმცა, ეს ერთგვარი გამოწვევაა არის, რადგან ახალი წელი იმდენად მასშტაბური დღესასწაულია, რომ დაბადების დღე ხშირად მის ჩრდილში ექცევა“, – გვიყვება გვანცა ვარამაშვილი.

სწორედ ამიტომ, ცდილობს დაბადების დღეზე ყოველთვის დაიტოვოს პირადი სივრცე – ეს შეიძლება იყოს დროის მშვიდად გატარება ოჯახთან ან თუნდაც საკუთარ თავთან. ეს ტრადიცია ჩვენს რესპონდენტს საახალწლო ხმაურისგან განსხვავებულ განწყობას უქმნის. „ეს დღე ჩემთვის ძირითადად თვითშეფასებასა და მომავალი მიზნების დასახვას ეძღვნება“, – განმარტავს გვანცა ვარამაშვილი.

განვლილი 2025 წელი მისთვის კარიერული წინსვლისა და აკადემიური წარმატების წელი იყო – დაიკავა საპასუხისმგებლო თანამდებობა, გამოაქვეყნა სამეცნიერო ნაშრომი და წარმატებით დაასრულა სამეცნიერო კვლევითი პროექტი. „მიღწევებზე არანაკლებ მნიშვნელოვანია ის ადამიანური კავშირები, რომლებიც ამ წელს ჩამოყალიბდა – შევიძინე ბევრი სანტიმეტროს და მოტივირებული ადამიანი, რაც ამ წელს კიდევ უფრო ფასეულს ხდის“, – აღნიშნა გვანცა ვარამაშვილი გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტთან“ საუბარში.

თამარ კეზელი თსუ-ს მედიცინის ფაკულტეტის ფარმაცოლოგიის კათედრის სრული პროფესორია. მისი თქმით, ამაღლებული გრძნობაა, როდესაც მომდევნო წლის ათვლა მის დაბადების დღეს ემთხვევა, როდესაც ძველი ყველაფერი წარსულს უნდა გაატანო და ახალთან დაიწყო შეჭიდება.

„ჩემთვის ახალი წელი იწყება 31 დეკემბრის ღამეს, რომელსაც ბავშვობიდან დღემდე რაღაც ზღაპრული ელფერი დაჰყარავს: ამაღლებული ხასიათი, ოცნებები და მათი ასრულების გზების ძიებაზე ფიქრი, მორთული სახლის სიმყუდროვე და სიმშვიდე, ბუხრის სითბო, ოჯახის წევრების ფუსფუსისათვის თვალის დევნა, თაფლისა და ბუნებრივი ნაძვის სუნი. ახალი წლის შეგრძნება კი მიახლოება 2 იანვარს, როდესაც ჩემი დაბადების დღე უკვე ჩავლილია და იწყება ქრისტეს შობის მოლოდინი“, – გვითხრა პროფესორმა.

როგორც თავად ამბობს, დაბადების დღეს, ძირითადად, მეგობრებთან და ნათესავებთან ერთად ატარებს. პროფესორი ხუმრობით აღნიშნავს 1 იანვარს დაბადების ერთ-ერთ მთავარ უპირატესობას: „განსაკუთრებული ის გახლავთ, რომ ჩემი დაბადების თარიღი არავის ავიწყდება და ყოველთვის უამრავი სტუმარი მყავს, რაც მახარებს და მახდენიერებს. მართალია, პანდემია ძა-

ლიან ეცადა ხელი შეეშალა ჩემი ოჯახის ამ ტრადიციისათვის, მაგრამ არაფერი გამოუვიდა – ისე გვწყურია ყოველთვის ერთმანეთთან ურთიერთობა, რომ ტრადიცია კვლავ გრძელდება“.

2025 წელს ფარმაცოლოგიის კათედრის მთავარი მიღწევა იყო საერთაშორისოდ აღიარებული სახელმძღვანელოს – „კლინიკური ფარმაცოლოგიის“ (ავტორები პიტერ ბენეტი, მორის ჯ. ბრაუნი, პანკა შარმა), თარგმნა. წიგნი უკვე მზადაა დასაბეჭდად და კათედრის თანამშრომლები მოუთმენლად ელოდებიან მის გამოცემას და სტუდენტებისთვის გაზიარებას 2026 წელს.

პროფესორ თამარ კეზელის საახალწლო სურვილი მშვიდ გარემოში ცხოვრებაა, სურს, რომ მომავალ წელს მოქალაქეებს შორის სიყვარული და პატივისცემა აღდგეს. თსუ-ს ყველა თანამშრომელსა და სტუდენტს კი ახალ წელს ულოცავს და წინსვლას, მრავალ წარმატებასა და გამარჯვებას უსურვებს.

ნინო გოგინაშვილი თსუ-ს იურიდიული ფაკულტეტის ასისტენტ-პროფესორი და სამართლის დოქტორია. ლექციების კურსს უძღვება კრიმინალისტიკასა და სისხლის სამართლის პროცესში, ასევე ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტზე – ქიმიური ექსპერტიზის სამართლებრივი საფუძვლების შესახებ. იგი მრავალი წელია აქტიურ პედაგოგიურ და სამეცნიერო საქმიანობას ეწევა თსუ-ში, პარალელურად კი საქართველოს პარლამენტში განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდულ საქმეთა კომიტეტში მუშაობს.

როდესაც ვკითხეთ, თუ რას ნიშნავდა მისთვის 1 იანვრის იუბილარობა, ასე გვიპასუხა: „თითქოს ორი საწყისი ერთიანდება: პირადი და მთელი სამყარო. ახალი წლის ღამეს, როცა მთელი მსოფლიო ახალ იმედებს, გეგმებსა და მიზნებს აყალიბებს, მეც ზუსტად ამავე წამს ახალ გვერდს ვხსნი ჩემს ცხოვრებაში. ისეთი განცდაა, თითქოს ორმაგად გეძლევა ათვლის წერტილი: ერთი – როგორც დროის ახალი ციკლის დასაწყებად და მეორე – ისტორიის კიდევ ერთი წლის შესაქმნელად“...

ნინო გოგინაშვილი ახალ წელს, როგორც წესი, ოჯახთან ერთად ხვდება, დაბადების დღესაც ასევე მშვიდ გარემოში, ოჯახთან და საყვარელ ადამიანებთან ერთად აღნიშნავს.

გასული წლის შეჯამებისას ხაზს უსვამს, რომ 2025 მისთვის თვითგანვითარებისა და მიღწევების წელი იყო. „მივიღე მნიშვნელოვანი გამოცდილება სრულიად ახალი კუთხით და მივხვდი, რამდენად მნიშვნელოვანია პრიორიტეტული საკითხების ახალი თვალთ გადახედვა და ოპტიმიზმი. ახლა, ამ გამოცდილების საფუძველზე, 2026 წელს ახალი გამოწვევებით ვხვდები და ვარ უფრო ძლიერი, უფრო მოტივირებული“, – აცხადებს ნინო გოგინაშვილი.

ლევან საბაური თსუ-ს ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის პროფესორია. იგი ფაკულტეტზე აღრიცხვის, ანალიზისა და აუდიტის კათედრას ხელმძღვანელობს. მისთვის თსუ არის სივრცე, სადაც აკადემიური საქმიანობა და თავისუფალი აზროვნება თანაბრად ფასობს. მთელი თავისი საქმიანობით იგი ცდილობს, რომ თეორიული ცოდნა პრაქტიკულ ხედვად აქციოს და სტუდენტებს კრიტიკული აზროვნების, რისკების სწორად შეფასებისა და რეალობისთვის მნიშვნელოვანი კიდევ სხვა უნარების განვითარებაში დაეხმაროს.

ლევან საბაურისთვის 1 იანვარს დაბადება სიმბოლური დატვირთვის მატარებელია. როგორც თავად აღნიშნავს, ეს დღე იქცა მომენტად, როცა აკვირდება – რა იყო წელიწადის მთავარი ღირებულება, რა იყო დანაკარგი და რა დარჩა გაუთვითცნობიერებელი... ასევე რიტუალივითაა მისთვის მოკლე ჩანაწერების გაკეთება, რომელსაც წინა წლის ჩანაწერს ყოველთვის ადარებს.

„ბავშვობიდანვე მახსოვს განცდა, რომ ახალი წელი რაღაც განსაკუთრებული იყო, მაგრამ ასაკთან ერთად ამაში უფრო სიღრმისეული აზრი აღმოვაჩინე: ყოველი პირველი იანვარი ჩემთვის არა მხოლოდ ახალი კალენდრის გადაშლაა, არამედ პროფესიული და პირადი გზების თავიდან გადაფასება. ეს დღე განსაკუთრებული პასუხისმგებლობის შეგრძნებას მიჩენს – თითქოს უნდა დავენიო საკუთარი თავის უკეთეს ვერსიას, რადგან წელი შენით იწყება. ამ დღეს ყოველთვის ვპოულობ რამდენიმე წუთს, რომ საკუთარ თავს ვკითხო: რას ველოდი გასულ წელს და სად მომიყვანა რეალობამ?“ – გვითხრა ლევან საბაურმა.

2025 წელი მისთვის ნაყოფიერი იყო: დაასრულა მნიშვნელოვანი კვლევითი პროექტები, მათ შორის, ტექნოლოგიური ინოვაციების როლზე აუდიტისა და კორპორაციულ მმართველობაში. აქტიურად იყო ჩართული საერთაშორისო სამუშაო ჯგუფებში (IFAC/IAASB-ის ჩარჩოში). სწავლებაში დანერგა ახალი მიდგომები – მონაცემებზე დაფუძნებული ამოცანები, ეკონომიკური სიმულაციები და პრაქტიკული ანალიზი, რამაც სტუდენტებთან ერთად მუშაობა უფრო დინამიური და შედეგებზე ორიენტირებული გახადა.

პროფესორი ლევან საბაური 2026 წლისთვის თსუ-ს უსურვებს, რომ დარჩეს თავისუფლებისა და აკადემიური განვითარების კვარცხლბეკად – სივრცედ, სადაც კვლევა ხდება პროგრესის ბუნებრივი გაგრძელება და სადაც სტუდენტები და პროფესორები ერთად ქმნიან იდეებს, რომლებიც ქვეყნის ინტელექტუალურ კაპიტალს აძლიერებს.

მოამზადა ნინო ჩარკვიანი

თბილისის უნივერსიტეტი

1927 წლიდან

მთავარი რედაქტორი

ნინო კაკულია

მთავარი სამცალისტი

მაია ტორაძე

ტექნიკური რედაქტორი

ირმა სულიაშვილი

შურალისტი:

თამარ დადიანი

შურთხია ბეროშვილი

ნინო ჩარკვიანი

ფოტოკორესპონდენტი

გიზო ყუფარაძე

კომპ. უზრუნველყოფა

მიხეილ თვარაძე

რედაქციის წევრები:

ნინო უგრეხელიძე,
მამუკა მარგველაშვილი,
გია ლობჯინიძე,
მანანა შამილიშვილი,
იანო კაჭკაჭიშვილი,
ირმა რატიანი,
ირინე დარჩია,
თინათინ ბოლქვაძე,
ვლადიმერ პაპავა,
ეთერ ხარაშვილი,
რევაზ გველიანი,
ეკატერინე ფირცხალავა,
ნინო გაჩეჩილაძე,
თემურ ნადარეიშვილი,
ლელა ჯანაშვილი,
მაია ივანიძე

მისამართი:

ილია ჭავჭავაძის გამზ. 11^ა
(თსუ-ის მე-3 კორპუსი)

☎ 577 52 77 73

ვებგვერდი:

gazeti.tsu.ge

ელ.ფოსტა:

nino.kakulia@tsu.ge

gazeti.tsu.ge

გაზეთი „თბილისის
უნივერსიტეტი“ თვეში
ერთხელ გადურთავს
სახით გამოცემა.

ახალი ყოვალდღიურ
ჩვენს ვებ-გვერდს
gazeti.tsu.ge

მოგვაროთ ინფორმაცია
გასაუბრებლად და გააცანით
საუნივერსიტეტო სიახლეებს

თამარ კეზელი

ნინო გოგინაშვილი

ლევან საბაური

გვანცა ვარამაშვილი

